Kassa, 1894. X. évfolyam 1. sz. 343 Kedd, január 2.

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA Hirlap-Könyvtár Növedéknapló

FELSŐMAGYARORSZÁG

KASSAI SZEMLE

Előfizetési árak **helyben** házhoz hordva és **vidékre** posta szétküldéssel: egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr., egy hóra 1 frt.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.
Megjelenik a hétfői nap kivételével mindennap.

Felelős szerkesztő: **Ries Lajos.**
Főmunkatárs: **Ladányi Béla.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kassa, főutcza 58. sz.
Hirdetések díjszabás szerint vétetnek fel a kiadóhivatalban; és Budapesten, Bécsben, Páris, Berlin és Hamburgban levő hirdetési irodákban.
Előfizetések és a lap anyagi érdekeit illető küldemények a kiadóhivatal czimére küldendők.

Felsőmagyarország

Kassa és a felvidék első napilapja.

A szerkeztésünkben és kiadásunkban Kassán 10 év óta megjelenő „Kassai Szemle“ ujévtől kezdve

Felsőmagyarország

czim alatt **napilap lesz**, a melyre ezennel előfizetést nyitunk.

Lapunknak ily módon előkészitett átváltoztatása nagy áldozatra serkent minket, a melynek teljes tudatában kijelenthetjük, hogy a Felsőmagyarország életképes, szilárd alapokon kezdi meg pályafutását.

A Felsőmagyarország tartalmasságát mindenről, a mi a közéletben fontossággal bir, nagy áldozatok árán biztositottuk, ugy hogy a mi lapunk itt e vidéken, mely a legtöbb felvidékmegyét magába foglalja, mindenről **a legelső fog számot adni, megelőzve a fővárosi lapokat.**

Ezt a gyorsaságot a telegráf segélyével érjük el mindenkor.

A Felsőmagyarország daczára ennek a **legolcsóbb napilap lesz** és ára a Kassán és vidéken lakóknak egyaránt:

egy évre	10 frt — kr.
egy félévre	5 „ — „
egy negyedévre	2 „ 50 „
egy hónapra	1 „ — „

Előfizethetni lehet a kiadóhivatalban: Kassa, főutcza 58. sz. Vidékről postautalványon.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen készséggel küld a

FELSŐMAGYARORSZÁG
KASSAI SZEMLE
kiadóhivatala és szerkesztősége.

Az első napilap a felvidéken.

Kassa, január 1.

A beköszöntött ujesztendő legelső napján, ma köszöntött be hozzánk is a napilapok idegfárasztó, de nem minden kellemes érzés nélkül való napja is.

E munkálkodás első eredményét, Kassa városának és a felvidék első napilapjának első számát ime itt veszi az olvasó. Nem vagyunk mentek az aggodalomtól, mikor a nagy közönség elé lépünk, mert szemünk előtt lebeg ama nagy czél, melyet magunk elé tüztünk s a czél elérésének érdekében berendezett drága apparátus müködése ellenére is el fog néha a kétség, vajjon a közönségnek már is oly páratlan módon nyilvánuló érdeklődését képesek leszünk-e oly módon meghálálni, amint azt mi akarnók?

Az önbizalom és az önhittség közt nagy az ethikai különbség.

Mi nem vagyunk önhittek, de a mi közönségünk, a felvidék tágas provinciáját magában foglaló nagy közönség, mely figyelemmel kiséri a Felsőmagyarország érdekeit szolgáló uj napilap alakulását, eloszlatja a néha-néha felbukkanó kétséget és önbizalmat önt belénk. És köszönet ennek a hazafias felvidéki közönségnek, mely az első szám megjelenése előtt is sietett tudtunkra adni, hogy menynyire hiányt pótlónak tartja a mi vállalkozásunkat, köszönet a közönségnek, mely siet bennünket meggyőzni arról, hogy missziót teljesitő munka lesz a mi munkánk.

Maguk a fővárosi napilapok is, melyek rövid ujdonságok alakjában regisztrálták az első felvidéki napilap megindulásának örvendetes tényét, készséggel ismerték el annak organizálni hivatott misszióját.

És csakugyan a szervezés a mi feladatunk; ez az a czél amit magunk elé tüztünk. Egységesiteni, szervezni ohajtjuk a felsőmagyarországi magyar társadalmat.

Ne mondja senki tulságos naiv, avagy ideális, de el nem érhető czélnak azt, melyet világító fáklya gyanánt választottunk utunkon. A sajtónak hatalma és ereje köztudomásu dolog s megokolatlan szerénység volna tőlünk az erőből, ebből a szellemi energiából a magunk részére nem vindikálni egy keveset. Ezzel az el nem tagadható s el nem rejthető energiájával a sajtónak és a szellemi erőknek akarjuk és fogjuk mi elérni a felsőmagyarországi magyar társadalomnak szervezését s kifejteni a felvidék hazafias közönségében az együvé tartozásnak bizalmat keltő érzését.

Nem csak a szükebb körre vont provinciális érdekek hüséges és buzgó szolgálata s a támadások ellen való védelme lesznek ebben a munkában segitő társaink, hanem a mult történetének száz meg száz idevágó s buzditó tanusága és a földrajzi együvétartozásnak elvitázhatatlan ténye.

Nagy, igen nagy darabja az édes magyar hazánknak, melyet e névvel illetünk „Felsőmagyarország“. E része a magyarok vérrel szerzett földjének és a rajta lakók sok

A FELSŐMAGYARORSZÁG TÁRCZÁJA.

Ötven év.*)

Óda.

Jókai Mór 50 éves irói emlékünnepére.

(1893. jan. 6.)

Mért ünnepelsz ma édes nemzetem?
Mért e zaj szerte a magyar hazán?
E lázas hév, m ly perczig sem pihen,
Felkent királyi főt illet talán?
Fejdelmi sarj ül tán trónjára fel
S a nemzet e miatt nyüzsg, ünnepel?

Nem! Nem trónnak szól most e mozgalom,
Nem a magasba néz tekintetünk!
Más hangtól zeng a magas bérczorom,
Más ok miatt zendül fel énekünk.
Az, a kit illet a dicsnek szava:
E honnak egyszerű, de nagy fia!

Sok századon át sinlett a magyar,
Szemét sokáig álom zárta le;
Bércz s rónáin dúlt folyton a vihar —
S jutott csaknem már sirja szélire.
Feltámadásra alig volt remény . . .
Csak álom volt, nem más a régi fény!

De jött aztán az ébredés kora,
Jött nap, jött év, melyen hajnal derült.
A régi hév újból föllángola,
S hozott e honra új fényt, új derűt.
Akadtak, kik keltének jobb hitet . . .
S jó nemzetünk ismét a régi lett!

Oh nemzetem! te mindet ismered,
Mind, a ki néked szolgált, érted élt,
S készséggel adsz Olympodon helyet,
Készséggel nyújtod nékik a babért.
Hálás lészsz hozzájuk, megtiszteled,
Kik dicscsel, fénynyel környezék neved.

Csak kölcsön és nem más az, a mit ád
Egy nép fiának dijul: tetteért!
Csak kölcsönképen kapja, veszi át
Az átvirrasztott hosszu éjekért.
S mert kéz kezet mos: úgy csak az helyes,
Ha fényért szinte fényt kap a jeles!

Kit ünneplünk ma? kit tömjénezünk?
— Ember s nem más az, mint bármelyikünk,
De lelke oh fenségesb mint nekünk:
Elbódúl attól a szivünk, eszünk!
Egy kincscsel telt világra gondolunk:
Ha róla, tettiről szól ajakunk.

Legjobb kedvében volt bizton az ég,
Midőn minékünk adta Jókait!
E nemzetnél be sok hiányzanék,
Ha ő nem élt, nem munkált volna itt!
Hány könyvtár volna ritkább! s nélküle
Fásultabb volna tán sokunk szive. . . .

Csak ünnepeld őt drága nemzetem!
Csak emlegessed nagy, dicső nevét!
Hiszen szépet s jót nyújta szüntelen —
És 50 éven át csak néked élt.
Ha bármi ért, ha fájdalom gyötört:
Te nála lelhettél vigaszt, gyönyört.

Mert szép az mind, mind, a mit ő adott;
Ha őt olvassuk: lelkünk föllhevül.
Sok száz könyvében nem lelünk lapot,
Mely nyelvünknek ne lenne diszeül.
És nincsen egy lap, mely ne jelzené:
Hogy abban minden szó e nemzeté.

S már ifjan is szolgálta ezt a hont;
A serdülő kor síkon látta őt —
Szabadságunk zászlóvivője volt,
Ott állva a felbuzdúlt nép előtt.
Szó és toll: ez volt bűvös fegyvere . . .
Nagy napjainkkal összeforrt neve!

És működött, irt egy félszázadon;
S a mit csak irt, az mind szivhez talált.
Lelkünkkel nyelve, tárgya mind rokon:
Megértjük annak minden szózatát.
De meg fogják, meg bizton érteni
Mindenkor a nép száza, ezrei!

Oh ünnepeljünk, ünnepeljük őt,
Ki nemzetünkre annyi diszt hozott!
Emeljünk szót egész világ előtt;
Tegyük fénynyel teljessé e napot.
Méltó, hogy zengjen róla énekünk:
Mert büszkeségünk, diszünk ő nekünk!

Kovács Zsigmond.

*) Ez óda a „Kassai Irodalmi Társaság“ pályázatán a dijnyertes mű mellett — más 11 társa között — egyedül találtatott a biráló bizottság által figyelemre méltónak; s amannak sok tekintetben versenytársa volt.

Szilveszteréji mesék.

Irta: **Chrlastélyi Béla.**

Tavaly ilyenkor hallottam. Odakünn hólepellel volt boritva az egész táj, az éjszaka sötét, csillagtalan volt, a felhők majdnem a házak tetején ültek s a csendes, nyugodt éjszakába csak a kutyák siralmas vonitása vegyült, mintha ők is bucsuztatnák az ó-évet. Távolról pedig a fagyos uton menő szekér kerekeinek fülsértő harmonikálása szólt belé a dissonánczába.

Idebenn, szük garszonszobámban egy kis kompánia ült a kályha körül s valamennyien a lobogó lángokat néztük bamba tekintetünkkel. Előbb mindenféle léhaságokról beszélgettünk, de az egész diskurzu-

Lapunk mai száma 8 oldalra terjed.

Wekerle Sándor beszéde.

(A képviselőház ülése.)

Budapest, [illegible].

Wekerle Sándor miniszterelnök ma, az új év első napjának ünnepélyes fényében a parlamentben is testületileg üdvözölte.

E célból a délutáni órákban a szabadelvű párt kör helyiségében mintegy százötven képviselő gyűlt össze, kik Podmaniczky Frigyes bárót, a pártelnököt lelkesedő éljenzéssel fogadták belépte alkalmával.

A párt nevében Palaszky Ágost képviselő üdvözölte az elnököt, — a szónok szavai szerint — a ki a megtestesült szabadelvűségnek és a nyílt, becsületes egybegyűlt képviselője mindenkor.

A szónok szavait zajos éljenzéssel kísérte az ezerfejes egybegyűlt képviselők lelkes tömege.

Podmaniczky Frigyes báró válaszában hangsúlyozta, hogy a mit régen, ifju korukban alapítottak, azt most öregekül megérték. A szabadelvűségnek ime mostanában elért hatalmas diadalát bölcs és polgári erényekben gazdag fejedelmének köszönheti a nemzet s az elvhű összetartó és előrelátó kormánynak. (Zajos éljenzés.)

Reméli, hogy a végső csatában is összetartó lesz a párt, még akkor is, ha első ízben megvérnének — pedig dehogy vérnek meg mindaddig, míg a szabadelvűség diadalmaskodik.

Az elnök hévvel elmondott szavai s különösen annak végső passzusa frenetikus hatással volt a párt körben egybegyülekezőkre s ismételten zajosan megéljenezték Podmaniczky bárót, kinek most már kiki sietett a saját nevében gratulációját tolmácsolni.

Innen a pártkör tagjai Budavárába mentek a miniszterelnöki palotába, hogy Wekerle miniszterelnöknek fejezzék ki a párt érzelmeit. Odament a fővárosban tartózkodó valamennyi számottevő politikus, ott voltak az államtitkárok s a főrendek közül igen számosan.

Budavárában.

A miniszterelnöki palota fogadótermében gyülekeztek össze a képviselők és főrendek, kiknek megérkezése után Wekerle pár pillanat mulva a kormány többi tagjainak élén szintén a terembe lépett.

A kormányt Wekerlén kivül még Fejérváry honvédelmi miniszter, Csáky gróf, Bethlen András gróf, Szilágyi Dezső igazságügyminiszter, Hieronymi és Josipovich miniszterek képviselték. A minisztereket megérkezésükkor zajos éljenzéssel fogadták az egybegyültek.

Az üdvözlő beszédet Perczel Dezső képviselőházi alelnök mondotta.

Hangsúlyozza, hogy nem csupán formalitásból, de igaz érzelmektől indittatva jelent meg a párt a kormány üdvözlésére. Immár második esztendeje, hogy tisztelegnek és most már alkalom van rámutatni rendkivül sok fényes eredményre is. Ezek legfontosabbika, melyen a kormány megalakult, az egyházpolitikai programmot beváltani az adott igérethez képest, teljes mértékben sikerült. Amiből kettő következik. Az egyik az, hogy ez nem párttaktika volt, mint annyira hiresztelték; a másik pedig az, hogy amit annyira ta-

---

son a szatirikus erőltetettség tükröződött. Lassan elhallgattunk s mindegyik saját dolgaival, gondolataiban távollevő kedveseivel volt elfoglalva.

Nyomasztó, kétségbeejtő csend volt, csak a kályhában égő fatönkök ropogása s az óra egyhangu ketyegése csacsogott a szomoru csendbe.

Négyen voltunk: egy agglegény ügyvéd, ki az egész világgal meghasonlásban állott, egy fiatal orvos, ki reális foglalkozása daczára olyan ideális eszmékkel bibelődött, mint egy tizenhat éves süldőleány, egy könnyelmü ujságiró, ki az egész mindenséget, saját életével együtt egy fabatkára sem becsülte s én, a házi gazda, kinek szinte van némi köze a különböző irkafirkához, de az életet ugy nézi, a mint az van. Négyféle jellem, de mind a négyen már régóta jó czimborasságban éltünk egymással.

Felkeltem székemről s hogy ne zavarjam az ébrenalvókat, lábujjhegyen mentem az asztalhoz, előkészitettem a szamovárt s a szeszt alatta meggyujtottam. Azután lehuztam a lámpa kanóczát s helyemre ültem. A kályhából kilövellő halvány-piros és a szamovári körülcsapkodó kékes-sárga láng ijesztő sárgás-fehérré festette arczukat s a nyomasztó csend, az óra folytonos tik-takolása egészen kisértetiessé varázsolta helyzetünket.

Igy bucsuztattuk az ó-évet, a vén lumpot s bizony egyikünk sem sajnálta. Nem sujtott valami roszszal, de nem is áldott meg semmi jóval; — hadd jöjjön az az uj, a szép, szemérmes ifju szüz, — a vén banya elnyütt, viseltes dolgaival bujjon a pokolba. Ő jöjj te ösmeretlen ujév, te talán változatosabbá teszed egyhangu, szürke életünket!

Féléra mulva a fiskális törte meg a csendet. Megdörzsölte szemeit s azután szomoru, fátyolozott hangon kezdett beszélni.

— Fiuk sokszor kérdeztétek tőlem, mért vagyok én pessimista. Most alkalmas idő van rá, elmondom nektek azt a históriát, mely ma tizennyolcz éve történt velem. Kissé szomoru lesz, de nem érdektelen; hisz a mi lelkeink is szomoru zenéhez vannak most hangolva.

Köhintettünk, mint a prédikáczió előtt szokás, hogy a beszéd alatt ne zavarjuk, aztán áhitattal hallgattuk a prókátor szavait.

*

— Szó, a mi szó, nem tagadom, de az én apám igazán nagyon rossz ember volt. Ugy féltünk tőle én testvéreim, mint a haragos menkőtől s ha ránk nézett, a végitélet napjára gondoltunk. Nem volt abban a szülői szeretet parányi szikrája sem s ma is ugy képzelem magam elé, a mint nehéz botjával utánunk futott az udvaron és kerteken át. Meghalt már szegény ő is, isten itéljen felette ott, a hol van.

Volt azonban egy édes jó, szerető anyánk, kit talán istennél is jobban imádtunk. Annál jobban szerettük, minél többet szenvedett atyánk kiméletlen, durva keze által. Még ma is a fiáért szenvedő Madonna jut eszembe, ha arra a szomoru, összetört alakra gondolok.

Mikor elszakadtam szülelmtől, csak azt sajnáltam, hogy őt otthon kellett hagynom s csak a tőle kapott levelek vigasztaltak meg időről-időre. Egyszer, ugy tél elején igen hosszu ideig semmi hirt sem hallottam felőle, hiába irtam atyámnak s testvéreimnek is.

Közbejött a karácsonyi szünidő, azt is idegen emberek közt töltöttem, de pár nap mulva egyszerre iszonyu honvágy szállt meg, melynek nem birtam ellentállani. Összeszedtem magam s mivel nem volt pénzem, anyám régen küldött utóljára, — elindultam gyalog. Két napig kutyagoltam hóban, viharban; útközben a jó emberek kosztján élősködtem, de végre másnap este szülőfalumban voltam.

Éppen Szilveszter-estére érkeztem haza.

Képzelhetitek, hogy tönkre voltam téve, de az örőm, hogy anyámat azonnal viszontlátom, erőt adott tagjaimba s egy perez mulva házunk előtt álltam. A boldogságtól repeső szivvel tettem kezemet a kapu kilincsére, de az be volt zárva. Éjfél felé járt már az idő, legtöbb ablakban világosság volt, de a mi házunk komorsötéten áll.

Vérfagyasztó hideg volt s én nem tudtam, mit csináljak. Atyámtól való félelmem nem adott annyi bátorságot, hogy felzörgessem a házbelieket. Elsétáltam a ház előtt s ime — az egyik ablak nyitva állt.

Nem gondoltam soká, alacsony volt a párkány, egy ugrás s én benn voltam a szobában. Magam után behuztam az ablakot, bent is hideg volt, de legalább ágyba fekhettem. A sötétben tapogatózva, megtaláltam azt, gyorsan felvetettem s beléfeküdtem. Arról az édes reményről, hogy anyámat még ezuap viszonláthassam, le kellett mondanom s még örültem, hogy legalább jól alhatom. Holnap azután történjék akármi.

A rettentő uti fáradalmak után pompásan aludtam. Egész világos volt, mikor az ajtókulcs nyikorgására felébredtem. Egy perez mulva belépett atyám s komoran, mint a végzet és mereven, mint egy szobor, megállt az ajtóban. Reszketni kezdtem paplanom alatt,

---

mint a nyárfalevél, de ő egy szót sem szólt, csak nézett-nézett rám sokáig, azután felemelte kezét és némán a szoba közepére mutatott.

Felemeltem a fejemet s odanéztem. Fiuk, a szoba közepén, egy lépésnyire ágyamtól ott feküdt édes, áldott, jó anyám a ravatalon!...

Ezért vagyok én olyan szkeptikus pessimista.

*

Nem szégyenkeztünk egymástól, mikor kezdőink után nyultunk, hogy letöröljük arczunkról lepergő könyeinket. Most mindnyájan egyformán éreztünk. A fiskális két tenyere közé fogta fejét s ugy zokogott.

Templomi csend állt be aztán. Én felkeltem s elkészitettem a theét. Mindegyik magához vette a részét s ugy szürcsölték szótalanul. Ugy éreztük, mintha ott járna közöttünk az elhalt anyá kisérteties lelke. Zizegett valami a levegőben. Rövid idő mulva megszólalt a skribler.

— Gyerekek, ón is elmondok nektek ilyen mesét; talán megértitek belőle, miért nem adok én már életemért egy fittyfenét sem. Életem oly epizódja ez, melynek emléke még ciromba is elkisér.

Néhány darab fát tettem a tüzre s azután fesz hallgattunk.

*

— Olyan huszonnégy éves fiuskó voltam akkor, apám, anyám, régen meghalt már, egyedül álltam a világban. Soká hányi-vetett a sors, mig végre egy kis vidéki városban megállapodtam. Jó dolgom lett s azt hittem, hogy ekezistenczoiám már biztositva, hát asszony után nézem. Válogathattam, mindenféle lány volt ott; én mégis egy szegény leányt szemeltem ki.

Fiuk, olyan szerelmes lettem rövid idő alatt abba a viruló rózsabimbóba, hogy azt hittem, ha nem kapom meg, belebolondulok. A mi fokozta kinjaimat, az itt-ott hallatszó hir volt, hogy a leány [illegible] ajándékozta szivét. Nem voltam benne [illegible] ostromoltam tovább.

Egynap fordulat állt be a viszonyokban. Ismertem Kemény Endrét, az én ideálom [illegible]. Nem tagadom, némi kárörömmel kisértem a [illegible] mert hiszen a sirgödör az én menyasszonyomat nyelte ki. De mikor másnap látogatóba [illegible] leányka kámhoz, nem eresztettek [illegible], hogy beteg, hát belekellett ebbe nyugodnom.

Betegsége közben [illegible] ja mi legényemberek kis murit [illegible] a lakásomon. De-

[illegible] a magyar nemzeti élet [illegible] alapjait és biztosí-

Gazdasági életünk rendezése, fokozatos fejlesztése, [illegible] érdekeink kiválóbb gondozásának, [illegible] kiterjedtebb rendezésének kívánjuk szentelni [illegible], erőnket, a mely küzdelmünket dominálni [illegible] kívánjuk a [illegible] nyújtanak nekünk arra, hogy [illegible] erőnket, ha kellő óvatossággal, kitartással használjuk föl a rendelkezésünkre álló eszközöket, mélyreható és arra képesít bennünket, hogy egész tevékenységünket belviszonyaink rendezésének szentelhetjük, hogy belviszonyaink rendezésében küzdelmünk nagyobb szabású, nagyobb arányu fejlesztésén, előmozdításán közreműködhessünk. Hiszem, hogy nem a puszta vágyódásoknak, hanem a tetteknek korszakát éljük (Igaz, ugy van!), melyben a nemzet jövőjére kihatóan az ujabban biztositó intézményeknek rakjuk le alapját. (Élénk helyeslés.) Erős bennem a meggyőződés ugy általános politikai felfogásunk, mint pedig különösen ezekben küzdelmünket domináló nagy kérdésekben, hogy kitüntett irányunk nemcsak helyes, hanem valóban szükséges és egyedül helyes, lehetséges is (Igaz, ugy van.), de azért erős bennünk a meggyőződés azokkal a *kételkedőkkel* szemben, *valyak a kormány kabalában fölmerülő ellentétekről, válságokról mindenkor folhangoznak a kormány szándékaira és eljárási módjára nézve, nem kétlem, szándékosan terjesztenek, legyen elég megnyugvásom, hogy mi meggyőződésünk parancsszavát kötelességszerüen, állhatatosan és kitartással* (Hosszas, lelkes éljenzés.) *bár ezen kételkedőkkel mondjuk nagy tévedésben vannak, mégis azon fogunk odaiparkodni törekedni azok* [illegible] *fölmerülő* [illegible] *föloszlatásuk* [illegible] *eltávolítására.* (Lelkes éljenzés.)

A ki-meg fogja irni a mult esztendőnek történetét, küzdelmünknek egyik alárendelt, sőt mondhatom kicsinyes jelenségeként talán feljegyezheti, hogy nagy munkálkodásunk közepette minduntalan vádakkal, gyanusitásokkal is meg kellett küzdenünk (Igaz, ugy van.), de valamint helyesen jegyezted meg tisztelt barátom, hogy a vádakat, gyanusitásokat az eredmények csakhamar meghazudtolták, ugy hiszem, teljes *épségben túl fogjuk mi is élni a kételkedés e korszakát is.* (Zajos helyeslés, éljenzés.)

Kitartással, határozottsággal állunk a kibontott zászló alatt, azt a társadalmi rétegek egymás elleni harcának [illegible] a mindennapi küzdelemben megtépázni nem engedjük. (Zajos helyeslés.) hanem, mint idéink biztos győzelmének jelvényét kivánjuk előli hordozni. Ha harcba kell vinnünk, harcba visszük, de a harcban is tisztán és méltóan fogjuk megóvni, mert harcunk csak igazak harcza lehet. (Hosszas élénk tetszés és éljenzés.)

Bizunk a magyar közvéleménynek erejében, tisztaságában és éretlségében, hogy álladalmi és nemzeti szükségleteink valódiságának felismerésében magát félrevezettetni, megtévesztetni nem engedi. (Élénk helyeslés.)

Bizunk abban, hogy politikai irányunktól, különösen nagy idők tekintetében felvetett és követett iránytól magát eltéreltetni nem fogja. (Élénk helyeslés.)

Tudjuk barátaim, hogy ezek nagy kérdések, legalább ezek közül sok nem kiszórólag a mi szellemi sajátunk, azok a nagy közvéleménynek váltak közkincsévé; tudjuk, hogy azok keresztülvitelében számitanunk kell és talán biston számithatunk másoknak közreműködésére is (Élénk helyeslés.) de mégis hozzátok, csakis hozzátok, a kikhez a politikai szolidaritásnak nemes köteléke fűz, fordulhatunk azzal a kérelemmel: ajándékozzatok meg bennünket további szives támogatástokkal, ajándékozzatok meg politikai bizalommal, amiért saját és miniszstertársaim nevében ismételt köszönetet mondani a mai napon legkedvesebb kötelességemnek tartom. (Hosszantartó, megnyugvó lelkes éljenzés.)

A beszéd rendkivüli hatást gyakorolt a jelenvoltakra. A nyugodt, önérzetes államférfiui magasaton álló kijelentések kitünően hatottak, mert azokon keresztül érzik az igazság erején kivül, az összetényezők megelégedése, a roppant foku klerikális izgatás daczára a szabadelvüség biztos győzelmének tudata.

A formai üdvözlés után Wekerle a jelenvoltak minden egyes tagjával barátságosan beszélgetett, majd baráti körszoritás után a párt Bánffy báró képviselőházi elnökhöz ment. Itt Busbach Péter tartotta az üdvözlő beszédet, hangsulyozván a nagy reformokat, azok eddigi és leendő tárgyalásainál az elnök vezetésének fontosságát, hivatottságát és a nagy felelősséget, a mely reája várakozik, kifejezést ad a párt nevében erős bizodalmának, a mely a jövendőben is kisérni fogja. Bánffy hálával fogadja az üdvözléseket, igérve, hogy ugy a párt ügyeinek, mint az egész haza érdekében mindig teljesiteni fogja kötelességét, kérve-kéri a párt és az egész parlament támogatását.

A nemzeti párt ujesztendeje.

(A Felsőmagyarország tudósitójának távirata.)

Budapest január 1.

A nemzeti párt tagjai is felkeresték üdvözletükkel az ujesztendő alkalmából pártvezérüket Apponyi Albert grófot.

Az ünnepély a pártkör helyiségében folyt le s az üdvözlő beszédet Horánszky Nándor országgyülési képviselő pártelnök tartotta.

Apponyi Albert gróf adott válaszában hangsulyozta, hogy nagy tévedésben vannak azok, akik feleslegesnek mondják az ellenzékeskedést a jelenlegi kormánynyal szemben. Lehet, hogy a kormány reformtörekvései megvalósulnak, lehet azonban, hogy nem, annyi azonban kétségtelen, hogy a nemzeti pártnak meg van a maga rendeltetése e reformokkal szemben is. És pedig az, hogy ellenőrizze a kormányt, hogy az elsajátitott eszméket a kivitelben meg ne semmisitse. Egyébként a belügyi reformokat sem a jelen kormány, sem pedig pártja nem valósithatja meg.

Lélektani lehetetlenség, mert sem a kormány, sem a kormánypárt nem tagadja meg a párturalmi tradicziókat, melyeket Tisza Kálmán követett.

Tehát az ellenzék hivatása most még a réginél is nagyobb és kényesebb, mert nehéz a közönséggel megismertetni a feladatot.

Végül kéri a párt bizalmát továbbra is, mindaddig, mig hü marad a zászlóhoz, mert állitani, hogy hibát a politikai élethen követhetett el sokat, de valótlant nem mondott soha, hütlen önmagához nem volt, nem lesz soha.

A pártvezér beszédét az ott egybegyültek szintén helyeslésével és éljenzésével fogadták.

Massa január 1.

— Ábrányi kontra Horváth. Budapestről táviratozza levelezőnk ma esti keltével: Eddig a „Magyar Hirlap“ és a „Pesti Napló“, mint lapok harcoltak egymással, mentek minden személyes szinezettől. Ma azonban kiléptek a korifeusok a küzdtérre s ifj. Ábrányi Kornél a „Pesti Napló“ főszerkesztője esti lapjában válaszol a Horváth Gyula vasárnapi cikkére, mely Ábrányival és lapjával kissé éles hangon foglalkozik. Kijelenti, hogy Horváthot soha se gyanusitotta, ellenben van bátorsága olyan politikát követni az egyházpolitikai kérdésben, milyet meggyőződése diktál, amiért Horváth is haladhat a maga utján. Ha Horváth azt hiszi, hogy nézeteit másként nem képviselheti, mint a „Pesti Napló“ támadásával, ugy Ábrányi áll elébe.

— A kongrua rendezése. Vazsary Kolos herczegprimás, mint tegnap előre jeleztük, január 17-ére értekezletet hivott össze a kongrua ügyében. Az értekezlet a központi papnevelő intézet dísztermében lesz és részvenni fognak benne a püspöki kar tagjain kivül képviselői is.

— Uj állás a kultuszminisztériumban. Ugy [illegible] kedve a kultuszminisztériumban uj osztálytanácsosi állást szerveznek, amelyet már januárban betöltenek. Értesülésünk szerint az uj osztálytanácsost a titkárok közül nevezik ki és igy több előléptetés lesz a minisztérium hivatalnoki karában.

— A magyar udvartartás. A külön magyar udvartartás ügyében állitólag már nemsokára megkezdődnek az érdemleges intézkedések. Hogyan állitják fel és szervezik a magyar udvartartást, erre nézve a főudvarmesteri hivatal fogja megadni a direktivát. Wekerle miniszterelnök — mint értesülünk — a napokban nehány meghizottat küld Bécsbe, hogy ez a főudvarmesteri hivatallal a magyar udvartartás részleteit megbeszélje.

— Oláhok a miniszteriumban. Szilágyi Dezső igazságügyi minisztor, mint értesülünk, felszólította Serbán Miklós országgyülési képviselőt, hogy a jogvégzett oláh fiatal embereket szólitsa fel a miniszternél való jelentkezésre, mert ő a miniszterjumnál óhajtja őket alkalmazni.

— A katholikusok országos nagygyülésének rendezésére kiküldött 22 tagu bizottság a jövő csütörtökön január hó 4-én délután 7 órakor gróf Zichy Nándor vezetése alatt ülést tart. Ekkor állapitják meg véglegesen a nagygyülés részleteit. Itt megjegyezzük, hogy a nagygyülést nem a budapesti katholikus körrendezi, mint azt gyakran hallhatjuk, hanem egy 100 tagu bizottság, mely annyiban van kapcsolatban a körrel, a mennyiben tagjai egytől egyik a körnek is tagjai.

Uj évre.

—é.— Adjon Isten boldog uj esztendőt édes hazánknak!

Adni fog, ez az erős meggyőződésünk, mert hazánk irányadó tényezői erősen dolgoznak rajta, s őket e szándékukban a nemzet óriási többsége lelkesedve, bizalommal támogatja. Régi igazság: segits magadon, és az isten is megsegit. Segitni akarunk magunkon, s hisszük, bizunk benne, hogy a Gondviselés segedelme sem maradhat el.

Óriási feladatok várnak önmaga által czélul kitüzve a Wekerle-kormány végrehajtására. Kiépiteni a magyar honfoglalás ezeréves emlékünnepének idejére a magyar jogállamot, hogy egyenlő jog, igazság legyen a haza minden polgára számára és az egyenlő jog, igazság a magyar nemzet szent, mert önzetlen akaratában lejte a maga forrását. Megszervezni a közigazgatást, hogy az emberiség szent jelszavai a szabadság és egyenlőség az igazságosság éltető napsugarai alatt mindenkire nézve megvalósuljanak. S megvalósitani az anyagi jóllétet lehető legteljesebb általánosságban az állami pénzügyek felvirágoztatása s a forgó pénz teljes értékének helyreállitása révén, hogy igy is alap szereztessék a nagy Széchenyi azon munkájának beteljesülhetésére a magyar nemzetnél is: csak gazdag nemzetek birják önmagukban a politikai függetlenségnek biztositékait.

E roppant feladatok végrehajtása a megkezdődő uj esztendő munkásságának küzdelmeinek lesz a feladata. Mert erős küzdelmek lesznek. A kormány egyházpolitikai reformjai ellen a kath. egyház vallási érvekkel agitál, s protestáns részről is vannak protestáns hatalmi érdekek állitólagos sérelméből származó aggodalmak. Mindkét vallási aggályoskodás alaptalan. A kath. házasság elválhatlansági dogmáját eddig az állam védte, mégis sok sérelmet szenvedett a kitérési könnyüség által oly vallásra, mely könnyen vette az elválási okokat. Most egységes polgári házasságjogot teremt az állam, az elválási okok szigoru majdnem kath. egyházjogmértékü korlátozásával, mely tehát a vallásváltoztatás okait is kevesbitve az egyház lélek állományát is védi. A vegyesházasági gyermekek vallásmeghatározásának a szülőkre hagyását nehezteli az állitólagos protestáns hatalmi érdek; de ez nem igaz, mert az általános szabadsági elv érdekeibe ütközik, s az állam nem lehet kényszeritő közege egyik vallás terjeszkedésének sem.

A kath. egyház püspökei közös pásztorlevéllel szándékoznak vizkeresztnapján e javaslatok ellen föllépni, de megvagyunk győződve, hogy dogmatikus aggályaik csak theoretikusak és a gyakorlati életben éppen ellenkezőleg a katholikus egyház s egyátalán minden positiv vallási testület hitéletének óriási föllendülése által fognak tárgynélkülivé lenni. — A védelmül invokácziónak ajánlott szent István, ha letekint a millenium alkalmával szent felhői közül, örvendeni fog atyai szivében a hozzá fölszegő énekek: „téged magyar kiván“ — mert látni s felismerni fogja, hogy polgári s vallási egyenlő jog ural-

---

szolgotés közben áttértünk a szilveszteri thémákra. Tudja isten, hogyan jött szóba, csak arra emlékszem, hogy barátaim azon tanakodtak, ki merne közülünk éjfélkor a temetőbe menni a ott egy nagyodorát tölteni, mert hogy akkor a szellemek is gyülésenek.

Tiszes gyerek voltam, az élet is megedzett már, felpattantam.

— Hát én elmegyek arra a gyülésre s ha bizonyságot akartok, visszahozom nektek a Kemény Endre sirjára tett koszorunkat is.

Néhány gunyos megjegyzés, csodálkozó észrevétel annálinkább felbátoritott s félóra mulva a temető kapuja előtt álltam. Egyszerre a frissen hantolt sir felé tartottam. Hanem mikor majd egész közel voltam hozzá, megdöbbenve állottam meg. Megdörzsöltem a szemeimet, nem-e álmodom.

A sir melleti egy fehérbe burkolt mystikus alak térdepelt s kezével a sir felé hadonászott. Megdermedtek karjaim, vérem megfagyott, a szivem pedig erősen dobogott. Nem tudom, mit csináljak.

Eh, nevetségessé nem tehetem magam barátaim előtt; talán csak felizgatott képzeletem rémlátománya ez. Tovább indultam. Lassan sajára figyelmes lett a fehér alak s egy pillanat mulva óriási, rémitő sikolylyal ugrott bozsám és lerogyott.

— Te vagy Endre? Hát meghallottad szavaimat? Hiszed? Megjöttem hagyjál itt? Ugye viszajössz velem? Hiszen szeretsz s ész is inadlak.

Folytatá beszédét a fiatal nyakamat a csókolta arczomat hévvel, szenvedélyesen. Egyideig hüködtem vele, aztán erőtlenül rogytam le a földre. Azról a csengő hangról és arról a szótlenségről semmihajáról a mystikus alakban az én üdvösségem szerelmesem tömérdek.

Barátaim, kik soká vártak hiába reám, reggelre ott találtak összeroskadtan a frissen hantolt sirdomb mellett.

Mikor felépültem idegrohamaimból, az én idéim már a lipótmezei [illegible] [illegible] volt elszállva.

Ezért nem adok én gyerekek az ilyesmiért sem egy fikovat sem.

Az óra tizenkettőt ütött s mi önkénytelenül kulcsoltuk össze kezeinket. Azután meg mikor ott [illegible] és hol az élő távollevőkre gondoltunk, kel a megholtak kiséletét érezték csendes kis mozgolódásuk.

kodik ugyan az ő földjén, de az ezer évig szilárd alapul szolgáló erkölcsi és vallási elvek sérelme nélkül.

Boldog uj évet adjon az Isten!

KÜLFÖLD.

⚔ **A német félhivatalosok** nem győzik eléggé czáfolgatni a porosz és a birodalmi kormány közt uralkodó differencziákról és fenyegető válságról szóló híreket. E hirek szerint viszály merült föl Caprivi kanczellár és Miquel pénzügyminiszter közt s a viszályt azután a császárnak a miniszterekkel való tanácskozásaiban azzal egyenlitették ki, hogy a birodalmi kanczellár a pénzügyminiszterrel egyetértve csákis a hadsereg reformjának a költség fedezésére fog szoritkozni, Miquelnek a birodalom pénzügyi reformjára vonatkozó terve pedig elhalasztatott. Ezzel szemben félhivatalosan azt állitják, hogy ilyen viszály egyáltalában nem volt, sőt a tegnapelőtti minisztertanácson adókérdések nem is voltak szóban és hogy Caprivi kanczellár továbbra is a császár legteljesebb bizalmát élvezi. Más hirek szerint Caprivi és Eulenburg porosz miniszterelnök közt állott fenn oly erős surlódás, hogy Eulenburg a kormánytisztviselőkre vonatkozó ismeretes rendeletet csak a kanczellár határozott és ismételt kivánságára volt hajlandó kibocsátani s a két miniszter viszálya állitólag a császár elé is került. A „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ most határozottan megczáfolja ezt a hirt s azt mondja, hogy deczember 28-kán a kanczellár és a porosz miniszterek nem együttesen tettek előterjesztést a császárnak, hanem a császár a birodalmi kanczellárt egyedül fogadta és csak azután következett a porosz miniszterek fogadása, a kik a császárnak egészen más tárgyról referáltak, mint a kanczellár.

⚔ **A vatikán és Oroszország.** A tripoliszi orosz püspök e napokban a pápánál kihallgatáson járt, hogy a czár jóindulatáról biztositsa a szent atyát. A vatikán és Oroszország közt ugyanis az utóbbi időben igen feszült lett a viszony és ama tiltakozások következtében, melyeket a pápa a lengyelországi katholikusokkal való bánásmód ellen tett, majdnem kenyértörésre került a dolog. A pápa — mint Rómából irják — nehány hónappal ezelőtt levelet küldött a czárnak, melyben tudatta vele, hogy esetleg kénytelennek fogja magát látni arra, hogy a lengyelországi katholikusok érdekében nyilt protestáczióval lépjen föl. Minthogy időközben a Javolszky-féle küldetésnek ugy látszik nem lett sikere, a tripoliszi püspök most csak azzal az utasitással ment Rómába, hogy egész befolyásával odahasson, hogy a pápa álljon el az ügy nyilt tárgyalásától. Jóllehet a vatikán, mint a hármasszövetség ellenese és Franczia ország barátja, mindenesetre készséggel hajlik Oroszország méltányos, sőt nem méltányos kivánságaira is, mégis ugy vélekednek, hogy a vatikánban most uralkodó hangulat mellett az orosz püspök feladata nem lesz könnyü.

⚔ **Az anarkhisták.** Vaillant ellen a végtárgyalás január 5-én lesz. Az igazságügyi palotában rendkivüli óvintézkedéseket tesznek anarkhista támadások ellen.

Vaillant kedvesének a következő levelet irta: „Nem sajnálom, a mit tettem, jóllehet elethossziglan fogok érte szenvedni, ha le nem nyakaznak. Legnagyobb fájdalmam az, hogy tőled és leányomtól el vagyok választva.

Én kötelességemet teljesitettem és megtettem azt, a mi tőlem telik, hogy a mostani társadalmat leromboljam és egy jobb társadalmat készitsek elő, amelyben munkájával mindenki megkeresheti kenyerét. Te két ügyvédet ajánlsz nekem, ugy látszik, jól ismered az ügyvédeket, de már választottam ügyvédet. Különben az ügyvédek nem segithetnek rajtam, mert nem akarok semmit-sem tagadni, sem elrejteni.“

Párisból jelentik, hogy a Vaillant elleni per egyik birája fenyegető levelet kapott, melyben erős kifejezésekkel tudtára adják, hogy abban a pillanatban, mikor Vaillant felett itélni fog, meg fogják ölni. Hasonló leveleket több esküdt is kapott s e miatt közöttük nagy nyugtalanság uralkodik.

A szerb szkuptsina legutóbbi ülése egyikén az Oroszországgal kötött kereskedelmi szerződést második olvasásban egyhangulag elfogadták s a király még ugyanaznap délután szentesitette. Ugyancsak az utóbbi ülések egyiken Tajsics Ranko a községekről szóló törvényhez pótt törvényczikk gyanánt javaslatot nyujtott be, mely a választási izgatások megtorlására irányul.

NAPIHIREK.

Kassa, január 1.

† **Szikay Lipót** meghalt. Az ujévnek első napján ragadta ki körünkből tanügyi életünk legjelentősebb tagját és nesztorát a kérlelhetetlen halál. Szikay Lipót tevékenysége még abban az időben vette kezdetét, a midőn Magyarország népnevelési ügye felekezeti alapon nyugodva, ugyszólván teljesen parlagon hevert és a nemzet jobbjai felocsúdva a mélységes lethargiából, halhatatlan emlékü Eötvösünk nagy alkotásaitól áthatva, tenni akartak, hogy legyen a magyar. Ebben az alapvető munkában részt kért Szikay Lipót és az a kitünő gárda, a mely a hetvenes években itt Kassán a népnevelés nagy ügyét a felekezetiségtől elvonni tette feladatává, hogy azt a város fenhatósága alá helyezve, községi jelleggel ruházza föl, Szikay Lipótban birta egyik oszlopos erejét, a melyet ez az érdemekben gazdag jelesünk mindekkoráig lankadatlan buzgalommal, mint az iskolaszék elnöke iskola-ügyünk számára áldozott föl szünetlenül. A közügynek e legfontosabb ágazatában teljesitett sikerdus munkássága biztositotta számára a mi kis körünkön messze tullépő elismerést, az általános rokonszenvet és tiszteletet. Az ő neve elválaszthatatlanul van összeforrva e város negyedszázados tanügyének történetével és emlékét ez aranybetükkel fogja megőrizni a késő unokák számára, a kik hasonló czélok által lelkesitve, ebben lapozni fognak, hogy ezekből, az ő tetteiből ihletet meritsenek a cselekvésre. Halála nem jött váratlanul. Testében régóta ott rágódott a halál pusztitó gyötrelme, a mely sok időn keresztül odaszögezte akaratát a betegszoba szük határai közé, mig végre ma a halál megszabaditotta földi szenvedéseitől életének 72. és tanárkodásának 30. évében, a melynek javarésze a kassai kir. főreáliskola fennállásával van egybefüzve. Ravatalát a kegyelet örökzöldje boritja, a melyet e város gyászbaborult lélekkel hord össze emlékezetül a drága halottra, a ki életében annyit áldozott a mi javunkra, hogy érdemes férfiaink közreműködésével biztos kézzel állitsa szilárd alapra és emelje magas szinvonalra tanügyünk ma már hatalmas épületét a magyar kultura és a magyarság dicsőségére. Temetése holnap szerdán délután 2 órakor lesz a Csermely-utcza 2. számu gyászoló házból. Béke hamvaira!

— **B. u. é. k.** Millió meg millió apró vizitkártya utazza be ma nagy Magyarországnak minden zegét-zugát. Valamennyinek ez van a szögletébe irva: B. u. é. k. — Mindössze négy betü az egész, összeszedve az alfabet különböző részeiből s mégis benne foglaltatik a szivből eredő jókivánatoknak egész légiója s a konvenczionális udvariasságnak évről-évre visszatérő divatja. Ezt a tömérdek megnyilatkozását a gratulácziókhak szállitja ma a szárnyas kerekü masina s ezzel köszöntenek be a táskájuk terhe alatt görnyedő levélhordók: B. u. é. k. Ez a négy betü festi ma élénkre az utczák képét s ölt alakot hangos szavakban az ismerősök köszöntésekor. Ilyenkor talál az ember a különböző kihordók és kéményseprők testületében oly ismerősökre, kiknek évközben csak hirét hallotta néha-néha. Mosolygó arczok jókivánatai kukkannak be az ajtónyiláson, itt röpköd körültünk folyton a négy betü, sőt még mintha azokra a levegőben szállingozó hópelyhekre is az volna irva: B. u. é. k. Ezt a négy betüt irjuk ide mi is, mikor kedves olvasóinknak e felvirradt 1894-ik esztendőben **b. u. é. k.**

— **Jókai ünnep.** Kassáról legközelebb Polinszky Emil fiztett elő Jókai regényeinek diszkiadására. Megrendelték ugyane müvet a kassai posta- és távirda-hivatal tisztviselői is. — A dalkörön, kaszinókon kivül a főgymnasium és reáliskolák önképző-körei is rendeznek Kassán Jókai ünnepélyt. A varannói olvasó-egyesület, irja tudósitónk, január 6-án tartja meg a Jókai-jubileumot, egyszersmind tölemliti, hogy Jókai diszes kiadásu munkáit a varannói takarékpénztár is megrendelte. — A homonnai középkereskedelmi iskola önképző-köre január 6-án délelőtt, az ifjusági ének- és zenekar közreműködésével, szavalatokkal s felolvasással egybekötött Jókai ünnepet rendez az intézet rajztermében.

— **Jókai-ünnep Eperjesen.** Január 6-án esetleg más napon az eperjesi Széchényi kör a „Fekete-sas“ épületében fogja megtartani Jókai-ünnepélyét. A programm még nincs végleg megállapitva, de az eddigi megállapodas szerint már bizonyos, hogy Horváth Ödön dr. Jókai melodrámáját a „Holt költő szerelmét“ fogja szavalni; ez alkalommal ugyancsak közre fog müködni Horváth Odönné szül. Krajzell Aranka urhölgy is. — A jogakadémia polgársága valószinüleg január 14-én rendez ehez hasonló ünnepséget a „Fekete-sas“ nagy termében.

— **Az ujév** napján az emberileg általános jó szokásnak hódolva, előkelőségeinket a testületi együtt érzés folyományaként a hivatalos világ képviselői testületileg keresték föl, hogy jó kivánalmaikat élőszóval is tolmácsolják. Nem birnak ugyan ezek jelentős fontossággal, mint a nagy politika országokat mozgató tényezőinél, csupán a legbensőbb rokonszenv az, a melynek jogán mi is tudomást veszünk e gratulácziókról. A vármegye székházánati sztikar Fábián János alispán előtt fejezte ki testületileg jó kivánságait, mig a főispán, a ki a fővárosban tartózkodik, azzal a lélekemelő tudattal üli meg az ujév első napját, hogy az itthoniak, ha szavukat nem is hallja, a legjobb érzéssel szivökben emlékeznek reá. A városházán Münster Tivadar polgármestert kereste föl tisztviselőkara, Fluck Gusztáv pénzügyigazgatót, Strache Antal dohánygyári igazgatót, Bene Róbert postaigazgatót, Péchy Aurél törvényszéki elnököt szintén fölkereték a tisztelgők; a k. itélőtáblán Oberschall Adolf volt a tisztelgők központja; a katonaságnál Mádi Kovács hadtestparancsnok és Say altábornagy honvédkerületi parancsnok fogadta a fényes elitgárda tisztelgését, meleg kézszoritással, őszinte bajtársi örömmel, a mely a rangkülönbséget olyan könnyen áthidalja.

— **A vörőskereszt** egyesület theaestélye — mint már előre jeleztük — f. hó 17-én lesz megtartva a Schalkház-szálló nagytermében. Jegyek a Kriegerbeck, Stefanovits és Megay-féle czukrászdákban válthatók.

— **A kassai** nőegylet kösvacsorája az eddigi szokástól eltérőleg nem február 2-án, hanem január 7-én lesz megtartva.

— **Fehér ujév.** A karácsonyi ünnepek első napján langy, tavaszias idő járt országszerte. Kassán a fák már is javában kezdtek rügyezni. Az apáczák kertjében az egyik orgonabokor már zöld, tavaszias diszt kezdett ölteni magára. A pár nap óta hidegre változott időjárás meghozta azonban már a havat is. Ujév felvirradt reggelén már fehér hótakaró fedte az utczákat s a házak fedeleit. Az ujév fehéren és hidegen köszöntött be. — Sáros, Szepes és Zemplén megyékből tudósitóink szintén havazásokat jelentenek.

— **A jégpálya megnyitása.** Vasárnap délután nyitották meg a kassai korcsolyázó egyesület jégpályáját a 85-ös katonai zenekar közreműködése mellett. A korcsolyázás sportjának lelkes hivei ugy három óra tájban, mikor a zenekar megadta az első jelt, sürü csapatokban lepték el a jeget. Karcsu termetü fruskák, bajuszos és bajusztalan fiatal emberek édes mosolylyal, karbafogódzva siklottak tova a pavillon előtt, hol a mamák árgus szemei kisérték figyelemmel a szerte sietö párokat. Fáradhatatlanul korcsolyáztak az első sport napon szent Halifax hivei s a felgyult gázlángok fénye még mindig telt pályára vetette világát.

— **Szilveszter.** Zajos, eleven élet uralkodott Szilveszternek éjszakáján Kassa minden tájékán. Szegény, gazdag, a társadalom minden rétege ébren akart átjutni az uj esztendőbe, eltemetve a régit, bu, gond és bajával együtt önfeledt vigassággal és előlegezve az ujnak örömteljes reménységet, a mely meghozza az ohajtott boldogságot. A legelevenebb volt a társalgási egylet, a melynek minden zuga megtelt az elegáns közönség sokaságával, hogy Rácz Jani bandájának melódikus, vérpezsditő zenéje mellett jól kimulassa magát és hódoljon a táncz kellemeinek. A rendezés Lekly Gyula professzor, a mi társaséletünk ezermesterének avatott kezeiben volt és ez azt jelenti, hogy mindenki meg volt elégedve. Az ó-év utolsó pillanatában ügyes rendezőnk az ujév küszöbét két jósmondó sárral léptette át, melyen ha csak puszta kiváncsiságból is, a hölgyek szives örömmel mentek keresztül, hogy a jövendőt megtudják. Jó bolondság volt, a melyen sokat nevettek, mert minden hölgy egy-egy levelet kapott és a levélben versikét sok tréfás ötlettel pikirozva. A száz és száz közül illusztrácziául ide teszünk vagy kettőt. Ime:

Az asszony egy szükséges rossz,
Szép bőrbe bujtatott gonosz.

Szeretni fogsz mindaddig,
Mig meg nem csalsz valakit.

Az óczka esztendőnek baja
Nem lesz házadnak már rabja
S igy vig örömmel kezdheted
Ezt a boldog uj évet.

A vacsora befejezte után az asztalok garmadáját hordták ki és szabadda téve a tért, nagy animóval folyt reggeli 4 óráig a táncz. A négyeseket 80—100 pár táncolta. Ott voltak: Asszonyok: Aranyossy Lászlóné, Battlayné, Bernolák Józsefné, Bezsilla Samuné, Bielekné, Dualszkyné, Fleischer Kálmánné, Fluck Gusztávné, Gallik Gézáné, özv. Gedeon Gáspárné, Gerevich Emilné, Hegedüs Lajosné, Horváth Lajosné, özv. Jánossyné, Juhász Andorné, Janik Ferenczné, Kaczvinszky Béláné, Kelcz Andorné, Klekner Alajosné, Korányi Károlyné, Laszgallner Albertné, Laszgallner Odönné, Lekly Gyuláné, Offenheimer Gyuláné, Ottohal Antalné, Polinszky Béláné, Ries Lajosné, Roxer Vilmosné, Szele Andorné, Szőnyey Istvánné, Vallóné, Várkolyné, Werfer Károlyné stb. Leányok: Aranyossy Adrienne és Alicze nővérek, Battlay nővérek, Bárdos Ilona, Bernolák Emmi, Bezsilla Irén, Bielek nővérek, Dualszky k. a., Elbel Zsorzsin, Fluck Jolán, Gallik Margit, Gedeon Alicze, Hegedüs Mariska és Lotti nővérek, Horváth Mariska, Járossy Irén, Kaczvinszky Éva, Korányi Ilon és Gizella nővérek, Kruzslyák Róza, Klekner Margit, Lukachich Jolán és Ilona, Naményi nővérek, Offenheimer Margit, Ottohal Matild, Riesner Anilla, Spanyol Irén, Szieber Bella, Várkoly k. a., Werfer Melánia stb. — Nagy Szilveszter-mulatság volt a Schalkház termében, a hol a 85-ösök zenéje mellett várta be a közönség az ujévnek első hajnalhasadását.

— **Herczeg Esterházy Miklós betegsége.** Mint bécsi levelezőnk telegrafálja, herczeg Esterházy Miklós állapotában az elmult éjjel kevés javulás állott be. A beteg állapotáról a király ismételten tudakozódott Lónyay szárnyasegéd utján, ugyszintén Izabella főherczegnő is, aki tegnap rövid időre Pozsonyból Bécsbe érkezett. A beteg orvosai ma délelőtt a következő bulletint adták ki:

Ő föméltósága állapotában ma csekély javulás mutatkozott; az elmult éjszakán nem bántotta anyanyira a köhögés és a nehéz lélegzés; a beteg négy órán át aludt; a helyi affekczió csökkenőben van. Dr. Pollák.

Esküvő. Kádár Gyula sárospataki gyógyszerész tegnap előtt esküdött örök hüséget Gerocselyben, Rácz Margit kisasszonynak, néhai Rácz Bertalan kedves és müvelt leányának.

A kassai ügyvédi kamara közzé teszi, hogy a kamara választmánya Kriebel Tivadar kassai ügyvédet önkéntes lemondása folytán a kamara ügyvédi lajstromából kitörülte.

— **A szepességi szinikerület.** Poprádról irják lapunknak, hogy a szepességi szinikerületet pályázat mellőzésével Bokody Antal szinigazgató nyerte el az ezidei szezónra. A direktor ez esztendőre a szinpártoló egyesülettől 1:00, esetleg 1400 frtnyi szubvenczió fog kapni.

— **Ottó főherczeg** egészsége, mint nekünk táviratoznak, már teljesen helyreállott. A főherczeg kedden családjával együtt Mentoneba utazik, hol egy magánnyaralóban száll meg „gr. Rattenstein és neje“ név alatt. Mentoneból a főherczeg Egyptomba utazik. Az egész utazás körülbelül három hónapig fog eltartani; ez idő alatt Mária Jozefa és a kis fia Mentonéban marad.

— **Hymen.** Puky Pál, a kassai m. kir. vizmesteri iskola tanármérnöke jegyet váltott Both Ilus kisasszonynyal, Both törvényszéki biró kedves leányával Eperjesen. — Orosz Zoltán gesztelyi birtokos Szilveszter napján tartotta eljegyzését Kassán Gedeon Annicza kisasszonynyal, Schmidt Dezső tb. szolgabiró szépmüveltségü hugával. Az eljegyzési ünnepség lapunk szerkesztőjének vendéglátó házánál folyt le.

— **Szilveszter estély a „Fritsche“-ben.** Nyomdászokból és iparosokból álló kedélyes társaság — mint tudósitónk jelenti — vasárnap este szép jelmezes estélyen bucsuzott el az ó-esztendőtől s várta be az ujévnek beköszöntő hajnalát. Az estély mindvégig sikerült lefolyásu volt s a társaság csak reggel felé oszlott szét, dicsérve Fritsche uram vendéglőjét és konyháját.

— **A királykisasszony regénye.** A „Germania“ szombati száma, szenzációs közlést hoz. E szerint Erzsébet herczegkisasszony királyunk unokája, mindeddig nem esküdött meg Seefried Ottó báróval, hanem igenis megszökött a szüleitől, a kik Tirolba vitték és Genfben találkozott a hadnagygyal. — A szülők még mindig nem békültek ki, de azt hiszik, hogy a bevégzett tények előtt ők is kénytelenek lesznek meghajolni.

— **A „Telefonhirmondó“ megbukott.** Budapestről telegrafálja tudósitónk az éji órákban, hogy Puskás Tivadar geniális találmánya a „Telefonhirmondó“, a budapestiek beszélő ujsága ma megszünt. Puskás, mielőtt beszélő ujságját játékszeres mivoltából igazi hézagpótló ujsággá tökéletesithette volna, meghalt. Munkáját senkisem tökéletesithette, senki sem volt képes folytatni s ez volt oka a vállalat bukásának, mert a közönség, mint játékszert már megunta. Majd talán akadnak külföldiek, kik nagyobb komolysággal látnak hozzá a dologhoz, látván, hogy itt nagyfontosságu politikai érdekekről is van szó. E gyászos kimulása a „Telefon Hirmondó“-nak azért is szenzációt keltő, mert ügye közelebbről Keglevich István gróf interpellációja révén a főrendiházban is szóba került.

— **Községi előljárók választása.** Sátoralja-Ujhelyen, mint levelezőnk irja, Barthos József főszolgabiró elnöklete alatt tegnap választották meg a községi előljáróságokat. Közfelkiáltással megválasztották főbirónak Ujfalussy Endrét és közgyámnak Czákó Imrét. A városi képviselőtestület ezuton megválasztotta rendőrbiztosnak és czimzetes rendőrtanácsosnak Schmidt Lajost, pénztárosnak Sztropkovics Imrét, ellenőrnek Vutkovszki Jánost, ügyésznek Lehocky Mihályt és mérnöknek Szentgyörgyi Dezsőt.

— **Olvasókör Nagyidán.** Mint nagyidai levelezőnk jelenti, Nagyidan az ottani intelligenczia kezdeményező mozgalma következtében olvasókör van alakulóban. Az ideiglenes választmány az alakulás előkészületeit már befejezte s az alapszabályokat e napokban terjesztették föl az illetékes hatóság utján a belügyminiszterhez.

— **Karácsonyfa ünnep Hejczén.** Hejczéről jelenti még tudósitónk, hogy a Bubics püspök védnöksége alatt álló ottani ovodában is tartottak e napokban karácsonyfa ünnepélyt, mely alkalommal a növendékek Lintner Mária óvónő vezetése alatt alkalmi dalokkal és szavalatokkal fejezték ki örömüket az ünnepség fölött. Otven gyermek kapott jó meleg téli ruhát s sokan több más ajándékot is. Záradékul Veizer Károly plébános mondott köszönetet a jótékony püspöknek. A plébánoson kivül jelen voltak, mint vendégek Kiss József ref. lelkész, az uradalom részéről Kenéz Ignácz és mások.

— **Igazságügyi kinevezések.** A magy. kir. igazságügyminiszter, Udvardy János selmeczbányai kir. járásbirósági irnokot a beregszászi kir. törvényszékhez segédtelekkönyvvezetővé nevezte ki; továbbá Lehotay János beregszászi kir. törvényszéki segédtelekkönyvvezetőt a munkácsi kir. járásbirósághoz és Szentiványi Géza rózsahegyi kir. járásbirósági végrehajtót a losonczi kir. járásbirósághoz helyezte át.

— **Az ezredes jutalma.** Budapestről táviratozza a Felsőmagyarország tudósitója: Hir szerint Wagner gyulafehérvári ezredest, ki az elmult télen egy zászlóaljat a legnagyobb fagy idején marsoltatott ki s a legénységet a legfárasztóbb gyakorlatokkal kinoztatta, ugy hogy a katonák egy részének fülei és végtagjai elfagytak, most soron kivül a második gyalog dandár parancsnokává nevezték ki. Az eset, mely Wagner ezredest hiressé tette, nagy port vert fel annak idejében s Ugron Gábor a képviselőházban meginterpellálta a minisztert ez ügyben. Az interpellacziő következménye akkor az volt, hogy Wagner ezredest télévi szabadságra küldték.

— **Megszünt közigazgatási járás.** A belügyminiszter Liptó vármegye közönségének azt a határozatát, a melylyel az olaszii közigazgatási járás megszüntetését és a járás községeinek járásbirósági beosztásuk alapján a rózsahegyi és liptó-szent-miklósi közigazgatási járásokba beosztását mondotta ki, jóváhagyta.

— **Küzdelem** a lelkész és a rabló közt. Máramaros-Szigetről irja levelezőnk e hó 29 ikéről! Pár nap előtt a városunkhoz két órányira eső Szaploncza oláh községben este 7 órakor nyilt utczán, a Szaploncza viz hidján támadta meg egy elszállott, többször büntetett ember Bálya segédlelkészt, hogy tárczáját elrabolja. A káplán védekezett és kétségbeesett erővel verte vissza a rabló támadását, de végre is áldozatul esett volna, ha a kiabálására Buzeskó József jegyző s társai nem érkeznek és meg nem riasztják az utonállót. A gonosztevő megtudhatta, hogy az oláh káplán 60 frt iskolapénzt vett föl a faluházánál s ezt akarta elrabolni a paptól. Az utonálló Bodnár Alexa a segitség érkezésére ugy eltünt, hogy a csendőrök a legerősebb kutatás daczára sem találhatták meg ez ideig.

— **Pelyvában talált csecsemő.** B.-Olasziban, irja tudósitónk, az ottani uradalmi cséplőgépnél dolgozó munkások egyike e napokban délben, amint a szalmát rakta, a pelyva-törekben egy csecsemőre bukkant. A már félig élettelen csepp teremtést ingujjába csavarva bevitte a közellevő kerékgyártó műhelybe, hol a cséplőgéptől hozott meleg vizzel addig pocsolták, tirösztötték, mig végre felélesztették. A munkások a csecsemőt hamarosan rongyokba bepólyázván, elvitték a b.-olaszii gk. paphvz, hol is az ujszülött megkereszteltetvén, az anyakönyvben Árvántalált Julcsa nevet kapott. Az apátlan-anyátlan csecsemőt, hogy életben maradjon, egy jószivü napszámosasszony fogadta könyörületből dajkaságba. A szánalomraméltó kis teremtés feltalálása előtt csak pár órával jöhetett világra s bünös anyja, hogy szégyenét elpalástolja és mert megfojtani sajnálta, a pelyvába dugta. A hatóság nyomban megindította a vizsgálatot s remélhető, hogy a szivtelen anyát nemsokára elő is fogja keriteni, hogy azután átadja az igazságszolgáltatásnak.

— Legjobb és legolcsóbb **egyenruhákat** és egyenruházati felszereléseket tényleges és tartalékos tisztek, vasuti tisztviselők, altisztek, pénzügyőrség és tüzoltóság részére szállit **Spitzer és Donath** hazai egyenruházati intézete **Budapest II.** főutcza 6. sz.

TÁVIRATOK.

A „Felsőmagyarország“ eredeti táviratai.

A Panama-ügy utójátéka.

Páris, jan 1 (A Felsőmagyarország eredeti távirata.) A Figaro szenzációs czikkben két okiratot közöl, melyek alkalmasak a Panama ügy felélesztésére, minthogy konstatálják, hogy Herz Kornél és Reinach egyetértettek a Panama-társaságtól felvett pénzeket illetőleg.

Kitüntetések.

Bpest, jan. 1. (A Felsőmagyarország eredeti táviratai.) Mint értesülünk, a király Thaly Zsigmond vasuti főfelügyelőnek és Regele János képviselőházi irodaigazgatónak a királyi tanácsosi czimet, Potyondi Gusztáv magy államvasuti és Mazaly Ignácz győr-sopron ebenfurti vasuti főfelügyelőknek a Ferencz József rend lovagkeresztjét, Fruchtl Ede magy. áll. vasuti főellenőrnek és Schwanfelder József magy. áll vasuti osztálymérnöknek a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

Nagyfontosságu ipari kezdeményezés.

Budapest, január 1. (A Felsőmagyarország eredeti távirata). Lukács Béla kereskedelmi miniszter, mint értesülünk, a hazai müi és kézmüi iparra nézve igen nagy fontosságu elhatározása jutott tegnap az érdekeltek tudomására. A miniszter ugyanis elhatározta, hogy lehetőleg minden egyes iparág részére müipari mintalapokat fog kiadni, melyeket ugy az iparosok, mint az ipariskolák használhassanak. Ezen kezdeményezés különösen a kisiparosokra nézve bir nagy horderővel, mert eddig teljes hiányában voltak ilyeneknek, holott ezek a stilszerüség emelésére és müizlés fejlesztésére a leghathatosabb eszközök. A miniszter megbizásából Szterényi József iparfelügyelő és ipariskolák felügyelője tegnap az orsz. iparegyesület helyiségében kiváló szakértőkkel szaktanácskozmányt tartott e tárgyban, melyben megállapodás történt, az általános alapelvekre nézve, mig a részletek megbeszélésére e hó 6-án d. e. ujabb szaktanácskozmány fog tartatni. A tegnapi értekezleten részt vettek: Gaul Károly, Edvi Illés Aladár áll. ipariskolai szaktanárok, Vidéky János főv. ipar rajziskolai igazgató, Mudrony Soma orsz. iparegyesületi igazgató, Palóczy Antal müépitész és Mössmer József kereskedő.

Az igazságügyminiszter Bécsben.

Budapest, január 1. (A Felsőmagyarország eredeti távirata). Szilágyi Dezső igazságügyminiszter, a kit Bécsben a király hosszabb kihallgatáson fogadott és a ki ott ismételve értekezett Kálnoky gróf közös külügyminiszterrel, ma délután Budapestre visszaérkezett.

Az osztrák pénzügyminiszter Budapesten.

Bécs, jan. 1. (A Felsőmagyarország eredeti távirata.) Az osztrák pénzügyminiszter dr. Plener, ujév napján Budapestre érkezett, hogy dr. Wekerle magyar pénzügyminiszterrel értekezzék. Ez alkalommal az osztrák-magyar bank szabadalmának megujitása is tanácskozás tárgyát képezte.

Egy anarkista elfogatása.

Rio de Janeiro, decz, 31. Colonee Henry svájczi anarkistát tegnap este letartóztatták. Colonnet ma Genfbe szállitják.

Nemzetközi egyezmény.

Madrid, decz. 31. A Spanyolország és Franciaország közt megállapitott egyezményt a közvélemény helyesli.

Merénylet a görög parlament ellen.

Athén, decz. 31. A képviselőház terraszára ma pokolgépet dobtak, mely ott felrobbant. A pokolgép ismeretlen robbanóanyaggal volt megtöltve. A képviselőház folytatta tanácskozásait. A megejtett vizsgálat kideritette, hogy a pokolgép nem igen volt alkalmas, hogy nagyobb kárt okozzon.

Athén, decz. 31. A képviselőház terraszára dobott pokolgép csak csekély menyiségü dynamitot tartalmazott. A lapok azt hiszik, hogy a merényletet oly egyének követték el, kik politikai válságot akartak előidézni.

Az angoulemei per.

Páris, decz. 31. A „Matin“ azt hiszi, hogy az olasz főkonzul jelentése az angoulemei pernél bizonyára jelentékenyen hozzá járult az esküdtek határozatához.

Paulin Mery szoczialista-boulangista képviselő, hir szerint, ligát alakit a nemzeti munka védelmére a következő jeligével: Nem kell idegen munkás műhelyeinkben, nem kell idegen gyártmány üzleteinkben.

Páris, decz. 31. Csak kevés lap foglalkozik az angoulemei esküdtek verdiktjével. A „Figaro“ levelezője az itéletet meglepőnek mondja. Minden pártatlan ember kárhoztatni fogja azt. A „Libre Parole és az „Intransigent“ helyeslik az itéletet. A „Journal de Debats“ az itéletet az esküdtek iránti bizonytalanságának tulajdonitja, hogy nem tudták, vajjon az igazi bünösök állnak-e előttük?

Az olasz királyi ház minisztere.

Róma, decz. 31. A Stefani ügynökség szerint a király Ratazzinek, a királyi ház miniszterének lemondását elfogadta. A király Ratazzit egyidejüleg államminiszterré és szenátorrá nevezte ki. A királyi ház miniszteriumának vezetésével Ponziv Vagliát, a király első főhadsegédét bizták meg.

Olasz munkások zavargása.

Trapani, decz. 31. A Castell Retratoi vicinális ut épitésénél alkalmazott munkások tegnap megrohanták a vám őrházakat és 2 fogyasztási adó beszedő állomást és felgyujtották azokat, később pedig a hivatalokat is. Az adóbeszedők és a békebirók csapatokat rekviráltak és eloltották a tüzet. A zavargók kiszabaditották a foglyokat, kik néhány nap óta a pénzügyőrségen fogva voltak. A rendőrségnek sikerült a polgármesteri és posta és távirdahivatalokat megmenteni. A tüntetők bejárták az utczákat az olasz királyi pár arczképével és a királyt és királynét szüntelen éltették. Többeket elfogtak. Castell Petranoba csapaterősitések mentek. Oda utaztak a prefektus és a kir. ügyész is.

Albrecht főherczeg levele.

Berlin, decz. 31. A német császár délután 1 órakor fogadta a Bécsből visszatért Loë tábornagyot, ki Albrecht főherczegnek levelét átnyujtotta neki.

A palermói prefektus.

Róma, decz. 31. Mint a „Stefani“ ügynökség jelenti, Colmayer palermói prefektust rendelkezési állományba helyezték. A prefektura vezetésével Morra le Vriano tábornokot, a Palermóban elhelyezett hadtestparancsnokát bizták meg.

Egy kis szemelvény.

A fővárosi sajtó ujévi beköszöntő cikkeiben majdnem kizárólag as egyházpolitikai reform-kérdést veszi megbeszélése tárgyául, a melyekből érdekesnek tartjuk három lap cikkének utolsó mondatát reprodukálni:

Nem volt gyümölcstelen ez az év s ha konkoly is vegyült aczélos buzánk közé: nincs okunk csüggedni földünk termőképessége miatt, inkább gondosabb, okszerűbb s folyton tökéletesedő megmunkálására, a ki nem jelölt irányok lelkesebb fölkarolására, elhanyagolt érdekek buzgóbb ápolására serkentsen a lemuló év eredményével és hibáival. Hazánk.

A szabadelvű reformokért megvivandó erős harczban is, melynek küszöbén állunk, nagy szerepe lesz a demokratikus elv mellett a függetlenség' gondolatának. Ez a harcz is alkalmatos lesz arra, hogy a függetlenségi és 48-as párt ugy a parlamentben, mint a nemzeti társadalomban bizonyságot tegyen jövendőbeli hivatottságáról. Nem is kételkedünk abban, hogy e harcz, bármilyen legyen is annak végkimenetele, a magyar közvéleményben megerősiti a függetlenségi eszméért küzdő politikához való hitet és bizodalmat. Mert e politika hivei bizonyára ott lesznek a demokratikus szabadelvűség táborában s odaadással fognak harczolni a nemzetiés haladás ügye mellett, a minthogy a multban is mindig hiven teljesitették kötelességöket Egyetértés.

Bizonyos, hogy tévedek. Nézzétek a szabadelvű pártot. Az bezzeg nem téved. Lám, hogy lelkesedik! Ni, hogy dagad a melle nagyságának tudatában. Mert nagyok ők valamennyien. A házát is nagygyá tették. Olyan nagygyá, hogy még Montenegrót is meg tudnók venni, ha Bécsből katonát adnának hozzá.

Magyarország.

IRODALOM ÉS MÜVÉSZET.

** Színészet Ujhelyben. Dobó Sándor, szinigazgató, ki most társulatával Beszterczebányán működik, engedelmet nyert arra, hogy az ujhelyi szinházban f. hó 8-ától 20 előadást rendezhessen. A szintársulat, január 10-én kezdi meg előadásait. A szintársulat kitünő, saját 8 tagu zenekarral rendelkezik. Jobb tagjai: Szigethy Lujza, Káldy Mariska, ifj. Priella Kornélia oper. énekesnők, Kresz Irma hősnő, Mihályfi Juliska szende, Pálffi Vilma naiva, Csókáné Julia anya, Dobó, Hegyesi, Németh kómikusok, Lomniczi, Boronkai, Nagy Gyula énekesek. Első előadás: Szultán, uj operett.

** A magyar szabadságharcz. Gracza György nagy munkájából, a szabadságharcz történetéből megjelent a harmadik füzet is. Ez a rész a nemzetőrök szervezetével foglalkozik. Benne van egy Pálffy Albertre vonatkozó 48-iki torzkép reprodukcziója is, a képen Pálffy egy „Márczius XV." feliratu talapzaton ül ugyan, de baljában egy „Táblabiró—Pecsovics—Conservativ" feliratu zászlót tart. Érdekes még a füzet két más torzképe is: az egyiknek czime „Kossuth és Apponyi György, a másiké: V. Ferdinánd álma. A többi képek: Klauzál Gábor és Hajnik Pál arczképei, Táncsics diadalutja, a pesti nemzetőrség, az 1848—49-iki honvédgyalogság felszerelése stb. A füzet még mindig a márczíusi nagy napok elbeszélésénél tart; ennyire kimeritően és elevenen még a szabadságharcz e részét sehol sem tárgyalták. A kiadóhivatal azon ujitást léptette életbe, hogy ezentul egyhavi (2 füzetre) és kéthavi (4 füzetre) előfizetéseket is elfogad. Gyüjtőknek minden 7 példány után egy tiszteletpéldány vagy annak boltí ára jár. Előfizetési ár negyedévre (6 füzet) 1 frt 80 kr., félévre (12 füzet) 3 frt 60 kr., egész évre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Ujból is ajánljuk hát olvasóinknak Gracza müvét, melyet Wodiáner F. és fiainál (Budapest, Andrássy-ut 21.) lehet megrendelni.

KASSAI SZINHÁZ.

** A peleskei nótárius. Nagyzajtai Zajtai István nótárius uramnak bohózatos históriája került ma délután szinre nép és gyermek előadásul. A féláru előadás morális sikerét megfelelő financziális eredmény kisérte ez alkalommal is, mert a szinház zsufolásig megtelt jobbára apró közönséggel. Boross Endre a czimszerepben természetesen sok taps részese volt s félelmetes kalandjai közepette a gyermeksereg aggódó bámulata kisérte jóizü mókáit. Kozma, mint Baczur Gazsi, Csiszér es Mészáros, mint haramiák, Borossné, mint hortobágyi korcsmárosné illeszkedtek bele elég jól megnyirbált szerepeikbe. S. Aldor Juliska és Pesty Kálmán fejletebb müzlésü közönség előtt is megfeleltek volna sikerült alakításukkal.

**Uj esztendő a szinházban. Csinos némaképletet mutatott be a ma esti előadást megelőzőleg Halmay direktor a szinpadon. A némaképlet főalakja Hungária volt, kit Szentessy Ilona személyesitett kitünően s ki körül csoportosultak mint mellékalakok a magyar czimernek allegorizált alakjai, a kettős kereszt, hármas halom és a négy folyó. A festői csoportozat előterében lebegő angyalalak felirata kivánt boldog ujévet a közönségnek. A Rákóczy-induló hangjainál lelkesülő közönség négyszer huzatta fel tapsaival a legördülő függönyt. Az est követő előadáson „Dobó Katicza" került szinre. Tóth Kálmán e rendkivül hatásos történelmi szinmüvének czimszerepében Miklóssy Ilona adta ismételten jelét több jeles tulajdonságának. Gyalusné asszonyomat Nikó Lina alakitásában szintén a sikerültebbek közé sorozhatjuk. Szilágyi kitünő alakitását (Alí renegát) ma is a legsikerültebb masak egészitette ki. Azonban meglehetős disszonancziát hozott az előadás folyamába ama körülmény, hogy Csiszér (Dobó István) folyton hadi lábon állott a szöveggel. Szi-assy és Mészáros mint rendesen, konzekvensek maradtak önmagukhoz.

Gukker.

„Minerva."

Ezt a czimet viseli a „Kassai irodalmi társaság"-nak most karácsony előtt megjelent közlönye.

Ilyenkor a karácsony előtti napokban, ország, sőt világszerte alakulnak ujabb meg ujabb lapok nemcsak a nagyobb városokban, de még a vidéken is. Debreczenben p. két napilap indult meg, daczára annak, hogy ott már eddigelé is volt napilap. — Városunkban hasonlókép nagy szellemi mozgalom indult meg a lefolyt év nyár elején néhányan a kassai irók közül elhatározták, hogy a helybeli irói gárda tagjait, a kik egymást közelebbről csak alig-alig ismerték, egy „irodalmi társaság" megalakitása által tömöriteni fogják. A czélt el is érték. Némi vajudás után a „társaság" csakugyan életre kelt. S minthogy már az alapszabályokban kilett mondva egy — a „társaság" tevékenységét feltüntető — folyóirat (tehát nem lap) megindítása: létre jött a „Minerva", melynek most karácsony előtt összeállitott első száma tulajdonképen mutatványszámul szolgált.

A „Minerva" felelős szerkesztőjeként, mint az a czimlapon olvasható: dr. Fényes Samu van megnevezve. Fényest, mint szerkesztőt, ismeri már a kassai közönség, a mennyiben pár évvel ezelőtt ő szerkesztette az „Abauj-Kassai Közlöny"-t. Némi tekintetben mintegy predesszinálva lett arra, hogy ő legyen ennek a folyóiratnak a szerkesztőjévé.

Tartalma ellen a folyóirat mutatvány-számának nem lehet kifogás. A kassai iróknak ugy szólván jobbjai adták abba dolgozataikat; s ezen dolgozatok igazán magvasak, tartalmasak. Csupán egyetlen munka van benne — nem kassai irótól; a többi mind honi termés.

Hanem egy megjegyzésünk van. Az nevezetesen, hogy a szépirodalmi rész nagyon kevéssé van ebben a folyóiratban képviselve. Mindössze egy vers és egy novellaféle vászlat tanuskodik a mellett, hogy ez a folyóirat a szépirodalmat is kultiválni akarja. Pedig a voltaképeni szépirodalmi munkák iránt a közönségnek főként női része, vagy hogy még világosabban szóljunk — a „társaság"-nak női tagjai (mert tudtunkkal ilyenek is vannak szép számmal) inkább szoktak érdeklődni, mint a szorosabb értelemben vett tudományos munkák iránt. — Mentségül egy körülmény szolgálhat, az, hogy a társaság iró-tagjainak legnagyobb része nem foglalkozik szépirodalmi müvek irásával, — és hogy ily folyóirat dolgozatainak mégis csak a tagok tolla alól kell legtöbben kikerülnie.

A mi a lap külső kiállitását illeti, ez ha nem is valami nagyon diszes, eléggé megjárja. Hanem a belső beosztás ellen már inkább lehet szó. Főként az első lap az, a mely nem mutat semmit; ezt kissé tetszőbben kellett volna előállittatni. Ugy néz az ki, mintha valamely már előbb megkezdett regénynek a folytatása volna. Aztánt a szépirodalmi rész is jobban venné ki magát, ha az egy elkülönzött részbe, p. Csarnok, vagy Tárcza-rovatba lenne beosztva. — Végül a Vegyesek rovata szintén lehetne kissé terjedelmesebb is.

Általában véve a folyóirat többé-kevésbé megfelel a hozzákötött várakozásnak. Remélni lehet, hogy a következő számok még helyesebben lesznek összeszerkesztve. A szerkesztő arra termettsége legalább azt engedi sejtetnünk, hogy a „Minerva" a kassai müveltebb közönségnek oly olvasmánya leend, a melyet mindenkoron kedvvel, szeretettel fog átlapozgatni.

—d.

KÜLÖNFÉLÉK.

* Franczia kémek a börtönben. A „Vossische Zeitung" jelenti Glatzból, hogy a kémkedés miatt elitélt és oda átvitt franczia tisztek magasabb parancsra a legszigorubb őrizet alatt állanak. Minden érintkezés a külvilággal a legszigorubban meg van nekik tiltva. Az őrség meg van erősitve. A sétákon két órai szabad idejök alatt a vármudvarban egy külön őr kiséri őket. Különben meg van hagyva, hogy teljes figyelemmel legyenek irántuk.

* Vonattal birkozó vihar. Gyuláról sürgönyzi tudósitónk, hogy Szarvas és Mezőhegyes közt a szélvihar a nyilt pályán megállitotta a vonatot. A személyzet sinfutó kocsin tüzelőanyagot volt kénytelen szállitani s csak nagy nehezen tudta meginditni a lokomotivot. A vonat rendkivül nagy késéssel érkezett be az állomásra és az utasok szinte megdermedve szálltak ki, hogy fölmelegedjenek.

* Uj vélemény az opiumról. Az orvosok az utóbbi időben kissé enyhébben kezdik megitélni az opiumélvezés következményeit, a minek az a következménye, hogy különösen a keletindiai angol orvosok valóságos dicshimnuszokat zengenek az opium mellett. Igy Kalkuttában legutóbb az „opium-bizottság" előtt a legtekintélyesebb orvosok ugy nyilatkoztak, hogy az opium élvezése valósággal használ az egészségnek. Dr. Harvey, a bengáli polgári kórhások főorvosa, többek közt előadta, hogy az opium kitünő hatásáról Rajputaná-ban, Malvá-ban és Pendszeb-ban többszörösen alkalma volt meggyőződni, Kalkuttában a legkiválóbb üzletemberek állandóan használják az opiumot, és semmi káros hatását sem érzik. Az ember erkölcsi lényére a mérsékelt opiumélvezés semmi hatással sincs, és még a mértékletlenség sem csinál az emberekből gonoszatevőket. Végül kijelentette, hogy az opiumot valóságos áldásnak tartja az emberiségre. Dr. Crombie hasonnemü éves orvosi gyakorlata alatt egyszer sem tapasztalta az opium káros hatását s azt állitja, hogy bizonyos betegségekben az opium kitünő gyógyszer, melynek egy hasból sem volna szabad hiányoznia. Dr. Russel pedig ugy nyilatkozott, hogy lázas vidékeken az opium határozottan meghosszabbitja az életet.

* Bakteriologiai intézet Budapesten. A földmivelésügyi m. kir. miniszter az állatorvosi akadémiával kapcsolatosan bakteriologiai intézetet létesitett. Az intézet czime: M. kir. állami bakteriologiai intézet. Rendeltetése: 1. a fertőző betegségek tanulmányozása tudományos szempontból; 2. a bakteriologia vivmányainak érvényesitése a fertőző betegségek ellen való védekezés és azok elfojtása érdekében; 3. állatorvosoknak, emberorvosoknak, vagy más érdeklődőknek, a kik a bakteriologiában magokat alaposabban kiképezni óhajtják, vagy a kik valamely különös bakteriologiai kérdés megoldásával foglalkozni akarnak ily irányu tudományos működésre alkalmat nyujtani; bakteriologiai kérdésekben határozóknak, hivataloknak, vagy magánfeleknek szakvéleményeket adni.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Tanácsbeosztás. A kassai kir. itélő tábla tanácsainak beosztása az 1894. évre: Polgári ügyek szakosztálya. I. Tanács. (Köz-polgári, urbéri, váltó, kereskedelmi, csőd- és bányaügyek.) Elnök: Oberschall Adolf, kir. itélőtáblai elnök. Birák: Hánrich József, dr. Rósa Kálmán, Horánszky Adolf, Rökk Gyula, Taug Emil. Tanács-jegyzők: dr. Adolf Sebestyén, dr. Juhász Andor.

II. Tanács. (Köz-polgári ügyek.) Elnök: Bernáth Elemér, it. táblai tanács-elnök. Birák: Harmos Gábor, Pitroff Rezső, Balázsovics József, Kolos Gyula, Dulaszky Gyula, Orossy Géza, Bethlenfalvi Antal, Kaczvinszky Géza. Tanács-jegyzők: Chanáth Miklós, Olsavszky Lajos, dr. Kalocsay Kálmán.

Büntető ügyek szakosztálya. Elnök: Fekete Ödön, kir. itélőtáblai tanácselnök. Birák: Simon Géza, Bök János, dr. Podhoránvi Gyula, Raiss Andor, Madarassy Dezső, Weiss Károly. Tanács-jegyzők: dr. Bessenyei Béla, Keczer László.

KÖZGAZDASÁG.

‖ Tőzsdei közlemények. Minthogy a magyar aranyjáradék 1894. január 1-én, esedékes szelvényei 20.34 német birodalmi márkával váltattak be 10 arany forintért, a német birodalmi márka pedig helyben 1893. deczember 30-án 61.10 jegyeztetett, az értéktőzsde szokások 13. §-a értelmében ezennel elrendelt a tőzsdetanács, hogy a határidőre kötött és a tőzsdei zálogügyleteknél a szelvények értéke és a folyó kamatok közti különbözet a magyar aranyjáradéknál 100 forint névértékért o. é. 4855 forint, egy 5000 forint névértékü tételnél tehát 24 frt 27½ kr számitandó. Miután a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság részvényeinek 1894. január 1-én esedékessé váló szelvénye 12½ frankkal váltatik be és a párisi váltó-árfolyam 1893. évi deczember 30-án itt 49.35 frton jegyeztetett, a tőzsdetanács, tekintettel az értéktőzsdei szokások 13. §-ára, elrendeli, hogy a határidőre kötött és a tőzsdei zálogügyleteknél a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság részvényei szelvényeinek értéke és a folyó kamatok közötti különbözet fejében minden részvénynél 1168 forint, tehát minden 25 darabból álló tőzsdei kötésnél 29 frt 22 kr számitandó.

‖ Görögország pénzügyi bukása. A képviselőház sietve szavazta meg Trikupis miniszterelnök javaslatát, mely a pénzügyi rendezkedést a hitelezőknek egyezsége való kényszeritésével akarja keresztülvinni. A kormány éppugy mint a törvényhozás igyekezett a lehető gyorsasággal megváltoztathatatlan fait accompli-t állitani a hitelezők elé, remélve, hogy kénytelen-kelletlen belenyugosznak ebbe az intézkedésbe. De ebben a várakozásában a kormány alaposan csalódott. A hitelezők mindhevesebben tiltakoznak az erőszakosság ellen s hivatkozva a nemzetközi jog tételeire, kormányaik közbelépését erősen követelik. Különösen az 1887. évi kölcsön hitelezői vannak felháborodva, mert az ő kötvényeik az állami monopoliumokkal vannak biztositva és e kötvények emissziója annak idején azért sikerült oly jól, mert a kormány külön törvénynyel biztositotta azt, hogy a monopoliumok jövedelmeit csupán e kötvények kamatainak fedezésére fogják forditani. Minthogy a szerződésszegés az 1887-iki kötvényeknél a legflagránsabb, e kötvények birtokosainak óvása máris hatással volt a kormányra. A félhivatalos lapokban kommüniké közöltetett, mely szerint a 30 százalékra való egyezkedési kényszer az 1887-iki kölcsönt nem érinti. Ezek után a görög pénzügyi körök nagy érdeklődéssel várják az állam hitelezőinek, január 4-én Berlinben tartandó kongresszusának határozatait.

‖ A ragadós tüdőlob állása Magyarországon. A „Földm. Értesitő" közlése szerint a ragadós tüdőlob állása hazánkban változatlan; a fertőzött községek száma 76, összesen 190 udvarral, a mult héten is ugyannyi volt.

CSARNOK.

A varázs legyező.

Angolból fordította: Jolán.

(Folytatás.)

— Szegény öreg! mond meg neki, hogy ne féljen, nem lesz semmi baja. Hanem tudjátok mit, adjunk ennek az isten adta nyomorult teremtésnek valamit, ha nekünk van apró pénzetek: én megkezdem — s ezzel egy pár shillinget dobott oda neki, a többiek követték példáját, s egész ezüst esőt hullattak a szegény öreg asszonyra, aki soha életében sem látott még annyi kincset, s hangos ujongásban nyilvánította örömét, s köszönetét, s Okedon felé fordulva, megint mondott valamit, amit aztán Jack hüségesen leforditott.

— Kér, hogy mond meg hol lakol, s mikor vagy otthon található, mert egy varázstárgyat akar neked vinni, ami egész életedre boldoggá fog tenni.

— Mond meg néki, hogy jöjjön Ramlehba, ebéd idején otthon találhat. Nem hiszek bűvszerében egy cseppet sem, de azért csak hozza el, nem akarom szegény ördögnek kedvét szegni.

Pár nap mult el a kis kaland óta, s a szerecsennőről mindnyájan megfeledkeztek.

Okedon vigan ebédelt barátjaival, mindenféle bohó történetet beszéltek el egymásnak, mulattak, nevettek, amint egyszerre felnyilik az ajtó, s belép rajta a multkori kaland hősnője.

Egyenest Villy felé tartva, a legnagyobb alázattal térdre esik előtte, s egy csomagot nyujt át neki.

Okedon átvette, felbontotta, s egy kis régi elefántcsont legyezőt vett ki belőle. Kiváncsi volt megtudni, hogy ugyan mire való lehet ez, de hiába kérdezte az anyókát angolul, az csak nem felelt. Szerencsére ott volt Jack, a multkori tolmács, aki aztán megmagyarázta, hogy a szerecsennő azt beszéli, hogy ez a legyező pár száz éves, varaha egy szent megáldotta, és az a csodálatos varázs ereje van, hogy tulajdonosának szerencsét hoz a szerelemben.

— Akkor elég furcsa, hogy megválik tőle, — gunyolódott Villy.

— Én is ezt mondtam neki, — folytatá Jack — de azt felelte, hogy ő már öreg hozzá, s annak idején a legjobb férjei voltak.

— Ugyan hány? — kérdé egy hang.

— Azt mondja, hogy csak öt.

Erre persze nagy hahota következett, a fekete szépség is velök nevetett, s kaczérul mutatta öt ujjával boldogult férjei számát.

— Jó, jó, mond meg neki kérlek Jack, hogy nagyon levagyok neki kötelezve, s gondját fogom talismánjának viselni, — mondá Okedon a legyezőt nézegetve. Igazán csodálatos alaku kis holmi volt ez, mindenféle emberi, s állati alakkal reá vésve.

A szerecsen asszony most már boldog volt, hogy háláját leróhatta, s önelégülten távozott.

A pajtások is szétmentek, s Villy egyedül maradt. Ismét elővette a legyezőt, forgatta, nézegette.

— Ugyan mire fogom én ezt használni? pedig ugy látszik az öreg igen nagyrabecsüli értékét — mondá.

— Szerencsét hoz a szerelemben! Megvan! Elküldöm neki, igen elküldöm!

Ugy is tett, még az nap összepakolta, és elküldte Violának egy levélke kiséretében, melyben röviden leirta a legyező történetét. „Reményem megőrzi e bűvös kis holmit kedvemért" e kéréssel végezte levelét.

III.

A sport-saison beálltával mindenki, akinek csak módjában volt, sietett Londont elhagyni, hogy a nagyváros füstös, rosz levegője után, egy kis üditő, tiszta falusi levegőt élvezhessen. Az ugynevezett „társaság" egészen szét széledt, s kinek kastélya nem volt, elment vendégnek. Hiszen minden birtokos csak örül, ha faluji magányában kedves ismerősei mentül nagyobb számban felkeresik; annál mulatságosabbak és vigabbak lesznek a vadászatok.

Daverelék is kimentek falusi birtokukra, s pompás kastélyuk tele volt vendéggel. Természetes, hogy Trevor Péter sem maradhatott el. Neki már annyira sikerült magát papa és leány kegyeibe behizelegni, hogy senki sem tekintette öt ott idegennek.

Sokszor, amint a remek kastély erkélyéről szétnézett, s a messze elterülő, hozzá tartozó földeket szemlélte, s elgondolta, hogy rövid időn, talán ez mind az övé lesz; olyan öröm és boldogság fogta el, hogy alig tudott magán uralkodni.

Egy napon, borus ködös idő volt, a társaság nem vadászhatott, átrándult hát a szomszéd birtokoshoz, egy kissé mulatni.

Violának nem volt az nap jó kedve, s örült, hogy egyedül otthon maradhatott.

De Trevor amint megtudta, hogy Viola nem megy, rögtön elhatározta, hogy ő is marad.

Ugy gondolta, hogy most lesz a legjobb alkalom vele négyszemközt beszélni, nyilatkozni, igéretét venni; s akkor eléri azt, ami hónapok óta egyedüli vágya, leike netovábbja volt; övé a gazdag parthie! Máskor ugy sem közeledhetett hozzá annyira, hogy ilyen komoly tárgyról beszélhessen, mert mindig idegenekkel voltak körülvéve.

Délután Viola kis szalonjában üldögélt, s valami hímzés felén dolgozott, Trevor pedig nagyban udvarolt neki.

Már már azon a ponton volt, hogy nyilatkosik, mikor az inas belépett, s Violának átadta Okedon levelét és csomagját.

Amint Viola megpillantotta az Egyptom bélyegét rajta, rögtön felszakitotta, s olvasásánál mind jobban és jobban elpirult.

Oh milyen boldog is volt! Tehát Villy még sem felejtette el! Ujra meg ujra maga előtt látta a szép fiatal tisztet, amint neki Isten hozzádot mondott, s ugy érezte, hogy most még jobban szereti mint valaha!

E kedves álmodozásból Trevor ébresztette fel, aki szinte észrevette a leány boldog pirulását, s izgatottságát, ami sehogy sem tetszett neki. Tudta, hogy a levél és csomag honnan jön, s azt is, hogy azt csakis Okedon küldheti, kire ugyis féltékeny volt. Nem is állhatta meg szó nélkül.

— Az istenért kedves Viola, mit jelent ez a felindulás; ne ejtsen kétségbe, csak nem érdeklődik e levél irója iránt? Mondja, hogy nem törődik Okedonnal, hogy az magának senki; az ég szerelmére kérem!

Amint Viola ezt a nevet meghallotta, ujra felidézödött lelkében a kétely. Csakugyan meglehet, hogy Okedontól ez a levél nem egyéb mint szeszély, csapodárság, s most ő majd meglágyult iránta. Hogy is gondolhatott egy perczig is szerelemmel olyan emberre, aki nem szerette őtet eléggé arra, hogy feláldozta volna neki szabadságát!

Megint csak a büszkeségében sértett leány volt, s fagyos hangon válaszolá:

— Okedon jó barátom, egyéb semmi.

— Hála Isten! No lássa pedig egész megrémitett pirulásával. Oh csakhogy csalódtam! Mily boldog vagyok! Majd megölt az ijedtség.

— Miért? — kérdé Viola, aki sehogy sem akarta elérteni a czélzást.

— Miért? S még kérdezheti? Hát nem vette észre, nem tudja, mennyit szenvedtem, türtem hónapokig a birhatásáért, s most, mikor valahára czélomhoz közel gondoltam magamat, most lássam nehezen felépitett reményeimet a porba omlani?

Viola hidegen, tartózkodón hallgatta e szóárt. Oh nem ilyennek képzelte ő a szerető szív megnyilatkozását! Sokat mondott ugyan Trevor, de ő fiatal leányos álmaiban egész másképen ismerte ki azt, mikor egy férfi bevallja ideáljának szerelmét.

Mily nagyszerü percz lehet az; akkor nem lehet szó egyébről, nem mondanak mást, csak annyit, hogy „szeretlek."

Ebben a kis szócskában aztán benne van, a mult szenvedése, a jelen boldogsága és a jövő reménye!

Egyszerre csak eszébe ötlött az, amit Villy a legyezőről irt. Most lesz a legjobb alkalom varázs hatalmáról meggyőződni.

Lázas sietséggel vette ki a kis legyezőt tokjából, s kinyitva azt, nyugodt, komoly hangon kérdé:

— Szeret-e engem igazán, Trevor ur?

— Nincs még eléggé meggyőződve róla?

— Igenis, meg nem is. Kérdésemre nem kaptam világos feleletet.

— Nos hát igen.

De arcza, nézése oly hideg volt, hogy meghazudtolták szavait.

Viola a varázs legyező hatása alatt képzelve magát, most már tisztán és világosan látta, hogy Trevor nem a leányt szereti benne, csak a dusgazdag örökösnőt.

De hogy is nem vette ő azt észre már régen, gondolá, hiszen ha vissza emlékezik viseletére kezdettől fogva, minden, de minden arra vall. Igen most már eszébe jut, hogy egyszer hallotta Trevornak egy szerelmi történetét elbeszélni, ami rosszul végződött, mert a leány akit szeretett, férjhez ment egy gazdag öreg emberhez. Azt is Violának hivták mint öt, és Trevornak nagyon közeli rokona, unokahuga volt. Oh bizonyosan azt szerette Trevor igazán, szive mélyéből. Igazán szeretni pedig csak egyszer lehet az életben, a többi mind csak képzelődés és önámitás, s ezt most Viola nagyon is érezte.

— Barátok lehetünk csak, — mondá a meggyőződés hangján.

— S mint jó baráttól fogadja őszinte részvétemet a felett a szerencsétlenség felett, ami családjuk egyik kedves tagját Standish Violát érte.

— Szerencsétlenség? mikor? hol? — kérdé Trevor, s arcza elsápadt a felindulástól.

— Tehát nem tudná még? ugy igazán nagyon sajnálom, hogy megmondtam. A mai lapban olvastam, no de ne ijedjen meg kérem annyira; a hirek néha tulozva is vannak előadva; ki tudja olyan komoly-e az egész dolog?

— Ah hol van az a hirlap, hadd lássam, — s elhalványulva ugrott fel Trevor helyéről s indult, hogy a lapot megkeresse.

Viola az asztalról felvette a Times az napi számát, s átnyujtva az ijedtségtől remegő Trevornak egy rövid, pár sorból álló ujdonságra mutatott. Ime olvassa: „Standish Viola urnőt a társaság egyik legbájosabb, s legkedvesebb alakját, a ki csak pár hónap előtt ment férjhez, komoly baleset érte. Falusi birtokán kocsizni ment, lovai megvadultak, a kocsi feldőlt és a szegény fiatal asszony olyan szerencsétlenül esett a földre, hogy lábát törte.

A beteg állapota igen aggasztó, a felgyógyuláshoz alig van remény."

Trevor tágra nyilt szemekkel bámult az ujságra, mintha nem hinné azt amit lát, s a lap kihullott kezéből. (Folytatjuk.)

Fata Lujna.

Irta: Szécsy Imre.

Szomorun veri vissza a kis lélekharang el-elhaló hangját az óriás Marguerita mohos oldala, temetnek a faluban; Onucz Petru udvarára tart a pópa, ott van kitéve a koporsó, benne fekszik a szép Lujna szemefénye, szerelme: Petru, ki tegnap még a havasoknak fujta hárfa kürtjét, ma már csak az angyalok trombitájára hallgat.

A falu legszebb leánya, az erényes Lujna volt a felesége, ez borul rá sokogva a koporsóra, nem engedi elvinni, hadd tudja az ő kedves urát még egy rövid óráig itt, az alatt a fedél alatt, hol olyan boldogok voltak.

De a pópának még kapálatlan volt a kertje, sietett; kivitték hát Onucz Petrut a kis temető árnyas lombjai közé, behantolták az édes anya földdel.

A pópa ment tovább kapálni a kertjét, a népség meg haza, csak a szép Fata Lujna maradt a temetőben egyedül — egyedül — az ő Petrujával.

A temető dombos oldalán Rada Gligor őrzi azon az egy szál fenyőn azt a jámbor katonát, kit az esti alkonynyal kötöttek oda fel, nehogy megint rosz utra tévedjen a puskája. Őrizni kell neki négy napig, mert a rokonok ellopják, hogy legalább szentelt földbe temethessék a szegény Juont, ki a kapitányát nem szerette.

Rada Gligor el-elnézi azt a gyönyörü teremtést, a ki nem messze tőle, ott a völgyben áztatja könyeivel a földet. Vajjon, mit sirathat olyan nagyon? Hejh! de szeretné megvigasztalni. De nem lehet, nem értik a katonáéknál a tréfát, még őtet is oda kötnék Juon mellé pajtásnak, pedig jobban odakivánkoznék a mellé a szép özvegy mellé vigasztalóul, hogy ne bánkodnék olyan nagyon.

Szép gyerek volt Rada Gligor, egyenes akárcsak az a szál fenyő, melyiken Juon lóg. Meg hát a vér is dolgozott benne erősen.

Fata Lujna meg csak nem akart elmenni onnan a temetőből, pedig már régen lealkonyodott.

Koromsötét éj borult a tájékra, a hegyek közé leszálló nyomasztó levegő megbénitotta a természetet, csendes volt minden, csak a szép Lujna siránkozása, meg Rada Gligor kemény léptei zavarták a csendet.

Rada Gligor körülnézett, meg felnézett Juonra — aztán egyszerre csak a szép Lujna mellett állt.

— Bunye sare — mit csinálsz itt szép asszony magadban?

— Őrzöm az én szerelmes uramat, ma temették el, utánna akarok menni én is.

— Kár lesz érted szép asszony! — mondá Gligor, letelepedve a szép Lujna mellé — vigasztalódj egy kicsit.

— Ne kisértsd az ördögöt, eredj dolgod után — dutyela dráku.

— No, no szép asszony, ne kezdj mindjárt az ördöggel, ne légy olyan akaratos, hiszen az uradat már ugysem támaszthatod fel.

— De legalább hü leszek hozzá!

— No jól van egyél legalább, hisz egész nap itt vagy már.

Fata Lujna megette Gligor kenyerét mind — aztán tovább sirt.

Gligor meg visszament Juont őrizni.

Másnap este megint csak átment a sövényen, a szép Lujna még mindig ott siratta az ő urát, étlen szomjan. Gligor megint neki adta kenyerét — akadt még a butykosában egy kis pálinka, azt is oda adta.

— Hát még mindig szomoru vagy szép asszony, nem akarsz rám hallgatni?

— Mondtam már, az uramat siratom!

Gligor azért csak leült a szép Lujna mellé, beszélt neki igaz szerelemről, boldog kis hajlékról, meg az ő jó édes anyjáról reggelig. Aztán hajnalhasadtakor megint vissza ment Juonhoz a silbakra posztot állni.

A leszálló est Gligor megint Lujna mellett találta, ma már délután otthagyta a varjuknak Juont, vigyázzanak rá azok.

Vigasztalta a bánatos Lujnát. Nagyon nagy volt a bánata Fata Lujnának, sokáig kellett vigasztalni. De hát ugy látszik, mégis megvigasztalódott, hiszen szép gyerek volt Gligor nagyon.

— Mondd csak Gligor, hát aztán ha Juont ellopják, mi lesz te veled?

— Hát engem kötnek fel helyette, szivem Lujnám.

Köny szalad a szép Lujna szemeibe. Téged nem engedlek felkötni, hisz te olyan jó vagy. Tudod mit? — Nézzük meg ott lóg-e még!

Gligor átkarolta a bánatos özvegy karcsu derekát, s ugy indultak megnézni a néma Juont.

Vale Juonnak is nagyon sok volt az atyafisága; mire Gligor Fata Lujnával odaért megnézni, csak egypár éhes varju csattogtatta kopott csőrét a fenyőszálhoz, honnan Juon hiányzott: elvitték még az éjjel, mig Gligor Fata Lujnát vigasztalta. Tudja a domnu dei, hol visznik már azóta.

Rada Gligorba kezdett meghülni a vitéz római vér. Holnap már ő lóg ott.

Fata Lujna csak most vigasztalódott meg s már ujra elveszitse az ő világát?

— Gyere szivem Gligor vissza a temetőbe. — Bizony szivem Lujna, jobb volna már csakugyan ott lenni. A kapitány Bescu kutya ember, ha Juont ellopták, holnap Juon helyett én lógok.

Visszamentek Onucz Petru sirjához, otthagyták a fenyő szálat, pedig már a nap pirkadó fénye kezdte bontogatni a sötét kék alját.

Mire a nap egészen kibujt sötét takarójából, Rada Gligor keményen állt posztján a bitófa alatt, feje fölött a reggeli szellő vigan himbálta egy ember száraz hulláját.

Kapitány Bescu nem is nézett oda a hogy levették a halottat, nem is láthatta meg mikor bedobták a gödörbe, pedig még akkor is rajta volt a hamuszinü — aranyos szemfedő széttépett foszlánya.

Lent a völgy ölén meg a szép Fata Lujna epedve várja az ő Gligorját, hogy mikor jön már!

Szerkesztői üzenetek.

Olvasóinknak, jó barátainknak, kik oly nagy számmal kerestek fel az uj év alkalmából üdvözletükkel ez uton viszonozzuk mind ama jó kívánságaikat, melyekkel bennünket elhalmoztak. B. u. é. k.

L. M. Eperjes. Köszönettel vesszük. Üdvözlet. Szóval többet.

K. G. Szepsi. Értesitését megkaptuk s igérete teljesen kielégit.

P. S. M.-Kaszony. Tudósításait köszönettel fogjuk venni. Tessék mielőbb elkezdeni.

Körjegyző. Ott még nincs tudósitónk, s ép ezért szivesen vesszük ajánlkozását. Mielőbb kezdje el a tudósitásokat, melyeknél fősulyt helyezünk arra, hogy pontos, megbizható, objektiv, részletes és a mi fő: gyors legyen. A tiszteletpéldányt már ma megindittuk.

M. E. M. Ungvár. Beigtattuk. Tessék elkezdeni.

K. B. Szikszó. Szivélyes üdvözlet. Köszönjük.

Ujlaky János, Budapest. Szép és rosz rigmusait megkaptuk. Erős a gyanunk ugyan, hogy ön se nem János, sem pedig Ujlaky, hanem azért közöljük ujévi szerencse kivánatát. mely ránk nézve csak dicséről mond

Sok szerencsét az uj lapnak,
Amely annyi sok szépet ad
Melynek mindig az az első,
Hogy hire el legyen terjedve.

Köszönjük szépen.

Lanolin-szappan

a bécsi Parfumerie Equitable-től, jóság tekintetében messze tulhaladja minden más toilette-szappant, minélfogva az előkelő nőiviláq nélkülözhetetlen szere lett.

Darabonkénti ára 35 kr., kapható Kassán:

Özvegy Selmeczi Berta főutcza 40. sz., Hauszer Antal és társa, Siposs A. Gyula. 428 2—2

„LE GRIFFON"

a legjobb valódi franczia szivarka-papir

kapható minden jobb kereskedésben.

317 53—150

Szives tudomasul!

A téli idényre van szerencsém tisztelettel kizárólag saját készitményü 1—3

lábbelieimet

bámulatos olcsó áron ajánlani, ugymint mérték szerinti e szakmába vágó minden munkát elvállalok.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek, meg nem felelő áruk visszavétetnek vagy kicseréltetnek.

ADAMCSIK NÁNDOR

lábbeli-raktára Forgács-utcza 15. szám.

Tisztán kölcsönös. Részvényesei nincsenek.

A legnagyobb és leggazdagabb pénzintézet a világon.

Biztositéki alap

1893. január 1-én 907 millió frank.

THE MUTUAL new-yorki életbiztositó-társaság **alapittatott 1843.**

Életbiztositásokat köt minden módozat szerint. Dijtáblázatokkal és bővebb felvilágositásokkal szolgál a

kassai főügynökség

Pausz Gyula

Kassa. 331 8—12

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS

a „KÉPES CSALÁDI LAPOK"

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap 1894. év folyamára.

Megjelen minden vasárnap. — diszes kiállitásban, — tetszetős borítékkal.

A „Képes Családi Lapok" a legelterjedtebb, legdiszesebb s legolcsóbb képes hetilap, a mely szivet és lelket nemesitő, hasznos és ismeretterjesztő olvasmányokat nyujt a magyar müvelt olvasóközönségnek.

A „Képes Családi Lapok" a legmagasabb irodalmi nivón álló lap, mely körül nemzeti irodalmunknak első rangu irói és irónői tömörülnek; igy az 1894. évi első szám következő iróktól hoz közleményeket: JÓKAI MÓR: „Hogy is volt ez a dologgal?" (Beszely), BENICZKY BAJZA LENKE: „A sors koczkája" (Regény), TÖLGYESI MIHÁLY: „A gyémánt gyürü" (Humoreszk), P. CSORBA ÁKOS: „A Bosporus partján" (Rajz), STILLER tanár: „A fűzőről" (Orvosi czikk) stb. stb. Különben is a legkitünőbb tollerők vannak a „Képes Családi Lapok" számára megnyerve, a mint azt a következő tehetségek irói nevei is mutatják: ANGYAL LAJOS, BÁRÁNY GÉZA, BÉKÉSSY JÓZSEF, BÉRCZY KÁROLY, BIRÓ LAJOS, BÓDOG ÁRPÁD, CSÁSZÁR ELEMÉR, CSÉPLŐ GYULA, DÓZSA ENDRE, FÉLEKI SÁNDOR dr. A regény mellékletet LAUKA GUSZTÁV irta, czime: „Pásztortűz és lidércfény". — A képek az uj év alkalmából valók s igen találó rajzok. A mi különös érdeket kölcsönöz e számnak az, hogy az abban megjelent közlemények irói nak arczképeit s sajátkezü aláirásait is veszi az olvasó.

A „Képes Családi Lapok" évenkint, a szövegbe nyomott több regényt ad, elsőrangu irók tollából.

A „Képes Családi Lapok" két hetenként megjelenő mellékla pja, a „Hölgyek Lapja" házitanácsi és divatrészszel ellátva, teljesen nélkülözhetővé tesz minden más divatlap tartását.

A „Képes Családi Lapok" a fentebb emlitett szöveg között megjelenő regényeken kivül évenkint, több önálló, eredeti, bekötheto regényt ad ingyen a hires „Hölgyek Lapja" czimü divatlappal és Regénymellékletekkel együtt, előfizetési ára csak egész évre 6 forint, félévre 3 forint, negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a lap kiadóhivatalához: Budapest, Nagy-korona-utcza 20. szám küldendők, amely kivánatra mutatványszámokat dijtalanul küld bárkinek, ha az iránt levelezőlapon megkeresteték.

Aki az egész évre szóló 6 forintnyi előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállitási dijjal egész évre bekiild, annak 4 regényt, — aki félévi 3 frt előfizetési összeget és 40 kr. csomagolási és postaszállitási dijat küld be, annak 2 regényt, s aki 1 frt 50 kr. negyedévi előfizetési dijat s 20 kr. csomagolási és postadijat egyszerre küld be, egy eredeti regényt küld ajánlva és dijmentesen jutalmul a kiadóhivatal.

A „Képes Családi Lapok" kiadóhivatala
Budapest, V., Nagy-korona-utcza 20.

448 3—5

Pserhofer J.-féle gyógyszertár

Bécsben, I. ker., Singerstrasse 15. sz. a. zum „goldenen Reichsapfel".

6 doboz tartalmaztatik 1 frt 5 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr.

— Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el. —

Az összeg előbbeni bekuldesenel mi legjobban postautalványnyal eszközöltetik bermentes küldéssel egyutt: 1 csomag 1 frt 20 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. es 10 csomag 9 frt 20 krba kerul.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsok a legkulonfelebb nevek es alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében keretik csakis PSERHOFER J.-féle vertisztito labdacsokat követelni es csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasitása a PSERHOFER J. nevalairással fekete szinben es minden egyes doboz fedele ugyanazon alairással vörös szinben van ellátva.

Amerikai köszv.-kenőcs, gyors es biztos hatásu, legjobb szer minden köszvenyes es csúzos bajok, u. m.: gerincz-agy-lántalom, tagszaggatás, ischias, migraine, idegesfájás, fülfájás, fulszaggatás stb. stb. ellen. 1 ft 20 kr.

Tannochinin - hajkenőcs. Pserhofer J.-től. Évek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer kozott orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállitolt nagy szeleuese 2 frt.

Általános tapasz, Stendel tanártól, utes es szurás által okozott sebeknel, mergez daganatoknál, ujknakacz, seluesvagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál mint kitunő szer lon kipróbálva. Egy tegely 50 kr., bermentve 75 kr.

Fagy-balzsam, Pserhofer J.-től. Sok ev óta a fagyos tagokra es minden idult sebre, mint leghatásosabb szer elismerve. 1 közeggel 40 kr. Bermentve 55 kr.

Útifü-nedv, egy általánosan ismert kitunő házi szer hurut, rekedtség, gorcsoltóges stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 kr. 2 üveg bermentve 1 frt 60 kr.

Élet-eszenczia, prágai cseppek megrontott gyomor, rosz emesztes es mindennemu sültesti baj ellen kitunő háziszer. 1 üvegnével 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztitó-só. Büllrich A. W.-tol Kitunő házi-szer a rosz emesztes minden következményei, u. m.: fejfájás, szédülés, gyomorgorcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Angol csoda - balzsam, 1 üveg 60 kr., egy kis üveg 12 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen jol megtanuzott a lábizzadást a szen tartja a lábbelit es mint artalmatlan szer van kipróbalva. Egy dobozzal 50 kr. Bermentve 55 kr.

Golyva-balzsam, kitunő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr. Bérmentes küldéssel 55 kr.

Helsö vagy egészség-só. kitünő gyogyszer, gyomorhurut es minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készitményeken kivül, az o-trák lapokban hirdetett összes bel- es külföldi gyogyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a keszletben netán nem levok gyorsan és olcsón megszerezteinek.

Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétlel küldetnek.

Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek. 449—8—12

Tisztán kölcsönös. Részvényesei nincsenek.

A legnagyobb és leggazdagabb pénzintézet a világon.

Biztositéki alap

1893. január 1-én 907 millió frank.

THE MUTUAL new-yorki életbiztositó-társaság **alapittatott 1843.**

Életbiztositásokat köt minden módozat szerint. Dijtáblázatokkal és bővebb felvilágositásokkal szolgál a

kassai főügynökség

Pausz Gyula

Kassa. 331 8—12

Nagy szőnyeg-eladás.

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy **a téli idényre**

nagyszerü külön osztály szőnyeg-, függöny- és butorkelme-raktárunkat tetemesen megnagyobbitottuk.

Kedvező és nagy zárlataink által, **elsőrendü gyárakkal,** azon kedvező helyzethen vagyunk, valamennyi czikket **szerfelett mérsékelt árakon** eladhatni. **Szobák bevonására különösen ajánlhatjuk:**

Valódi brüsseli szőnyegeket	Valódi axminiszter szőnyegeket	Valódi angol velour szőnyegeket	Valódi hollandi szőnyegeket

Ezenkivül dus raktár következőkből:

Valódi perzsa és smyrna szőnyegekből.

Szalonszőnyegek	Ebédlő-szőnyegek	Futószőnyegek	Cocos futók
Lábtörlők	Ágyszőnyegek	Angoraszőnyegek	Ágy- és asztalteritők
Flanelliteritők	Divánteritők	Csipke és szövetfüggönyök	Portiéres
Vitrage	Peluche teritők	Uti takarók	Lambrequins

897 12—30

Tisztelettel **Széman Testvérek.**

Nyomatja Kiss Lajos kiadó saját könyvnyomó-intézetében Kassán 1894.

Kassa, 1894. X. évfolyam 2. sz. szerda, január 3.

FELSŐMAGYARORSZÁG

KASSAI SZEMLE

Előfizetési árak **helyben** házhoz hordva és **vidékre** posta szétküldéssel: egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr., egy hóra 1 frt.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.
Megjelenik a hétfői nap kivételével mindennap.

Felelős szerkesztő: **Ries Lajos.**
Főmunkatárs: **Ladányi Béla.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kassa, főutcza 58. sz.
Hirdetések díjszabás szerint vétetnek fel a kiadóhivatalban; és Budapesten, Bécsben, Páris, Berlin és Hamburgban levő hirdetési irodákban.
Előfizetések és a lap anyagi érdekeit illető küldemények a kiadóhivatal czimére küldendők.

Felsőmagyarország

Kassa és a felvidék első napilapja.

A szerkesztésünkben és kiadásunkban Kassán 10 év óta megjelenő „Kassai Szemle“ újévtől kezdve

Felsőmagyarország

czim alatt **napilap lett**, a melyre ezennel előfizetést nyitunk.

Lapunknak ily módon előkészitett átváltoztatása nagy áldozatra serkent minket, a melyuek teljes tudatában kijelenthetjük, hogy a Felsőmagyarország életképes, szilárd alapokon kezdi meg pályafutását.

A Felsőmagyarország tartalmasságát mindenről, a mi a közéletben fontossággal bir, nagy áldozatok árán biztositottuk, ugy hogy a mi lapunk itt e vidéken, mely a legtöbb felvidékmegyét magába foglalja, mindenről a **legelső fog számot adni, megelőzve a fővárosi lapokat.**

Ezt a gyorsaságot a telegráf segélyével érjük el mindenkor.

A Felsőmagyarország daczára ennek a **legolcsóbb napilap lesz** és ára a Kassán és vidéken lakóknak egyaránt:

egy évre	10 frt — kr.
egy félévre	5 „ — „
egy negyedévre	2 „ 50 „
egy hónapra	1 „ — „

Előfizethetni lehet a kiadóhivatalban: Kassa, főutcza 58. sz. Vidékről postautalványon.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen készséggel küld a

FELSŐMAGYARORSZÁG
KASSAI SZEMLE
kiadóhivatala és szerkesztősége.

Mit akarunk mi?

(***) Felsőmagyarországnak eddig nem volt napi lapja.

S minthogy Kassa Felsőmagyarországnak legelőkelőbb, legnépesebb és legéletképesebb városa: nagyon helyén való, hogy itt létesüljön az első felvidéki napilap.

A „Felsőmagyarország“, mely az év elejétől kezdve itt Kassán mint első politikai napilap jelenik meg, tudvalevőleg csak folytatása a 10 éven fenállott „Kassai Szemlé“-nek. Irányа e lapnak ugyanaz lesz, a mi volt elődének. Ez is ugyanazon zászlót fogja szolgálni a szabadelvü eszméknek épen ugy letéteményese marad, mint amaz. Programmja épen ugy szabadelvü leend, mint volt amannak.

És erre a programmra, erre a zászlóra itt Kassán határozottan szükség van. Szükség van pedig legeslegfőképen a következő okoknál fogva:

Csak a való igazságnak adunk kifejezést, a midőn azt mondjuk, hogy itt Kassán és vidékén még csak nem is oly nagyon régen legnagyobbrészt a szabadelvüpárt dominált. Szabadelvü párti képviselőt választottak: Kassa város, a szepsi, a gönczi, a füzéri és nagy-idai választó kerületek. S most mindezekben a választó kerületekben az ellenzék, de különösen ennek egyik része, az u. n. nemzeti párt vetette meg a lábát. Az egyetlen szikszói járást kivéve, a régi szabadelvüpárti kerületek mind az ellenzék által lettek elhóditva. Csak az egy görgői járás az, mely hóditmány (habár ez már másodizben küld szabadelvü párti képviselőt) s melyet annak előtte, huzamosabb időn keresztül az ellenzék képviselt. A többi mind veszteség; s oly nagy veszteség, hogy ehez hasonló nincs széles Magyarországon.

Miként történhetett az, hogy a nemzeti párt itt egyszerre oly fulmináns hóditást tett? azt megmagyarázni hirtelenében alig volna lehetséges. Tény, hogy igy van; s tény egyszersmind az is, hogy ezt a pártot elfoglalt pozicziójából most már a legnagyobb erőfeszités mellett is aligha sikerülend kiszoritani.

A nemzeti pártnak van egy szerencséje. Az, hogy lapjai nagyon mozgékonyak. A tekintetben lehet mondani, egyetlen egy párt se mulja azt felül. — Annak oka pedig, hogy ez a párt sajtójára oly nagy sulyt helyez, abban rejlik, mivel a párt vezéremberei igenis tudják azt, hogy — a sajtó nagy hatalom; s hogy a sajtó, vagyis az annak organumául szolgáló lap, ha ügyesen van szerkesztve, ha meggyőző érvekkel tud argumentálni: okvetlenül hatást képes gyakorolni olvasó közönségére.

A mi lapunknak határozott czélja az, hogy a szabadelvü pártnak a legszélesebb körben tért hóditsunk. Mi küzdeni fogunk tisztességes fegyverekkel. Elvi álláspontból kifolyólag fogunk elkövetni mindent, hogy az a zászló, melynek diadalát ohajtjuk, fennen lobogjon. Ezt megkivánja tőlünk a párt érdeke; s mi igyekezni fogunk a magunkra vállalt missziót mindenkor hiven, becsületesen teljesiteni.

Szóval azt akarjuk, hogy a szabadelvüpárt legközelebb észlelt tespedéséből kibontakozzék. Azt akarjuk, hogy a szabadelvü párt ugy itt Kassán, valamint a vidéken ujból megerősödjék. S hisszük, hogy müködésünk nem leend nyom nélküli s szavunk nem fog a pusztában kiáltó szó gyanánt elhangzani.

Lapunk mint napilap itt a felvidéken uj, de elvünk, politikai gondolkozásunk a régi. Az eddig vallottakhoz nem teszünk semmit, de el sem veszünk azokból semmit. — Azt hisszük, müködésünk minden igazán szabadelvet valló elvtársaink előtt becsesel birand. S mi egyedül azt kivánjuk tőlük, hogy valamint mi megteszszük elveink érdekében a magunk kötelességét, tegyék meg ők is s támogassanak bennünket nehéz feladatunkban. Ha vállvetve fogunk müködni, müködésünket mulhatlanul siker fogja koronázni.

Kassa január 2.

= **Horváth Gyula lemondása.** Tegnapi táviratunk már adott hirt ifj. Abrányi Kornélnak a „Pesti Napló“ tegnapi esti lapjában közölt czikkéről, mely válaszul szolgál Horváth Gyula lapjának, a „Magyar Hirlap“-nak a „Tapintatlanok“ czimen közölt czikkére. E replikára szolgál válaszul a „Magyar Hirlapnak“ ama mai hire, hogy Horváth Gyula a nemzeti pártban kijelentette elnöki állásáról való lemondását, azzal a megokolással, hogy nem helyeselheti a párt taktikáját az egyházpolitikai kérdésekben s azért inkább megválik elnöki állásától. A késő esti órákban érkezett távirat — mely többi táviratainak közt olvasható — már a nemzetipárt bomlásáról ad hirt, mely Horváth Gyula lemondása következtében következett be.

= **Az adminisztrácziő gyorsitása** szempontjából czélszerü ujitást léptet a folyó évtől kezdve életbe a belügyminiszter. Azon körrendeleteket ugyanis, melyek minden szolgabirói hivatalnak, esetleg minden községi elöljáróságnak megküldendők, magában a miniszteriumban szándékosik megfelelő számban sokszorosittatni; mert e körrendeleteknek a végrehajtó közegekhez való eljutását nagyon késleltette eddig az, hogy a vármegyéknek csak egy-egy példányban küldettek meg, a megyék azokat többnyire csak annyi példányban sokszorositották, a mennyi a szolgabirói járások száma, ezek pedig tökéletlen s hiányos berendezésükkel ujra annyi példányt voltak kénytelenek kiállitani, a hány jegyzőség vagy község van a járásukban. Ezen eljárás mellett gyakran a legfontosabb rendeletek is későn s megcsonkitva jutottak a végrehajtásra közvetlenül hivatott közegek kezeihez.

= **A közigazgatási biráskodást** szabályozó törvényjavaslat január 9-én kerül előkészitő tanácskozás alá a képviselőház közigazgatási bizottságában. Tekintettel arra, hogy e bizottsággal egyidejüleg az igazságügyi bizottság is tárgyalni fogja a házasságjogi törvényjavaslatot, képviselői körökben, mint értesülünk, kifejezést nyert azon óhajtás, hogy a két bizottság akként osszsa be üléseinek idejét, hogy mind a két nagyfontosságu javaslat bizottsági tárgyalásán jelen lehessenek azon képviselők is, a kik nem is tagjai az illető bizottságoknak. Az ülések ilyetén beosztása már azért is kivánatos, mert vannak oly képviselők is, kik mind a két bizottságnak tagjai, a kik tehát az ülések idejének megfelelő beosztása nélkül a legjobb akarat mellett sem tehetnének eleget kötelességüknek.

A sajtó Wekerle és Apponyiról.

Az imént elhangzott ujévi enunciáczióknak a magyar főváros sajtója kiváló fontosságot adva, első helyen veszi birálat alá Wekerle és Apponyi kijelentéseit.

Wekele erejét még az ellenzéki lapok is kénytelenek elismerni, ha pártszempontokból tartozkodók is a liberális eszmék erőteljes térfoglalását a nemzettest zöme előtt följegyezni és kimondani azt az igazságot, hogy az ilyképen szaturált nemzetben a jelenlegi kormány a legegészségesebb támpontot birja, mégis és minden önmegtagadás daczára, meg kell hajóluiok a való tények előtt, mert az ellenzék is érzi, hogy az üres beszédek és a frázisok kora lejárt és hogy a nemzetet nem lehet szépen pompázó szappanbuborékokkal traktálni.

Itt van első kéznél a Magyar Hirlap, a mely igy beszél:

Ezeknek a komoly viszonyoknak felel meg a miniszterelnök mai komoly szónoklata, amely a maga megfontolt békehirdető mérsékleteségében előnyösen különbözik attól a taktikázó hangnemtől, amely az eddig történt kormánynyilatkozatok iránt olyan kevés bizalmat keltett. Politikai programmot tartalmaz, politikai jelentőséggel bir. Hiányzik belőle az a szükeblü hiuság, amely idegen tollakkal a maga dicsőségére pompáz és országos érdekből a maga kis érdekei számára üt tőkét. A miniszterelnök nem monopolizálja többé a szabadelvü, államfentartó ideákat és elismerve, hogy ezek nem kizárólag az ő szellemi sajátja, mert a nagy közvéleménynek közkincséből valók, — kifejezve, hogy ezek megvalósitása csak mások segitségével és támogatásával remélhető és kijelentve, hogy mindezekben a reformtervekben állami érdekek vezetik és nem vallásellenes czélzatok, egyben igazságot szolgáltat az ellenzék önzetlen, munkás és produktiv munkára képes hazafiságának és az egyházzal szemben nem harczot hirdet, hanem békét kér. A kormánynak ez a megtérése lehet, hogy kényszerü és éppen az elmult esztendőnek tényei tartalomra és formára nagyon alkalmasak arra, hogy az irántuk való bizalmat csökkentsék vagy legalább is óvatosságra intsenek.

Az Egyetértés a maga álláspontját hiven visszatükröztetve, folytatja:

Nemes páthoszi hangja, komoly önérzet és államférfiui meggyőződés heve törnek elő ebből a beszédből és a parlamentárizmus erkölcsi kötelességeinek tiszta tudata hatja át.

Az őszinteséget sem fogja senki megtagadni tőle, legalább annyiban, hogy kijelentései megfelelnek a miniszterium mai helyzetének. A kormány a közgondolkozásból leszürt vezéreszmék alapján nagy szabásu a nemzetnek politikai és társadalmi életére kiható reformunkát inditott meg, ennek a munkának sikeréért már eddig is nagy akadályokat győzött le és a jövőben várakozó talán még nagyobb küzdelmet is bátran készül megvivni. Wekerle joggal mondhatta, hogy a kormány jelentős igéreteit fentartás nélkül igyekezett beváltani és ezért joga van a hitelre, ha kijelenti, hogy a kormány ezután is „állhatatosan és kitartással, egész határozottsággal bár, de mindig a nagy ideákhoz méltó fegyverekkel változatlanul fog törekedni a reformok életbeléptetésére.“ Van imponáló vonás Wekerle e hadvezéri sorozatában, mikor a nemzeti érdekek egy veszélyeztetett résén állva, kitartó és bátor küzdelemre tüzeli csapatait.

Ellenben Apponyi beszédét igy aposztrofálja:

Különös helyzetben vagyunk, mikor a nemzeti párt vezérének mai ujévi beszédéről véleményt kell mondanunk. Az egyházpolitikai reformokkal szemben a nemzeti párt kényes szituácziója jutott, a melyből mint látszik, nem tud könnyü szerrel kibontakozni. A pártvezér mai beszédében is meg van még az a tartózkodás, az a bizonytalanság, mely arra vall, hogy gróf Apponyi Albert még most se alkotta meg ma-

ának egészen világos határozottsággal azt az álláspontot, melyet a reformok dolgában el kell foglalnia. Daczára, hogy a párt elnöke üdvözlő beszéde során tőle kérte a követendő irány megjelölését, gróf Apponyi Albert kitért ez elől s az irány határozott megjelölése helyett inkább csak az ellenzéki álláspont tentartásának az utját egyengette.

Ugyancsak Apponyival foglalkozik a Pesti Hirlap is és igy végzi fejtegetéseit:

A ködös kijelentések magva az a tétel, hogy szerinte az egyházpolitikai törvények végrehajtásánál ujabb, az eddigieknél is talán sulyosabb zavarok fognak támadni... „ha azok jelen alakjukban és minden további biztositék nélkül törvényerőre emelkednek." Vajjon módositások és uj garancziák terve rejlik-e ez alatt, vagy pedig egy meddő kritika tartalma, azt már nem lehet belőle kivenni, a mint általában véve a beszéd sehol sem bir pozitiv tartalommal, még ott sem, a hol szövegezéséből kitetszik, hogy pozitiv akar lenni.

Csak az bizonyos, hogy Apponyi ellenezni fogja az egyházpolitikai javaslatokat a képviselőházban.

A nemzetiségi sajtó ellen.

— A felvidéki kulturegyesület felirata a miniszterelnökhöz. —

Kassa, jan. 2.

Ama kiváló fontosság, melyet minden számbavehető politikus kénytelen megadni a folyton kisértő nemzetiségi kérdésnek, késztette a felvidéki kulturegyesületnek szeptember havában ülésező közgyülését is arra, hogy e kérdéssel foglalkozzék.

Ez alkalommal az szolgált inditó okul a kérdés fölvetésére, hogy a napirenden levő oláh agitácziók koncertjének viszhangjaképen épen abban az időtájban kezdtek a felsőmagyarországi hazafiatlan tót lapok is olyan hurokat pengetni, melyek a legszemérmetlenebb hazaárulással határosak.

Akkor sokan abban a véleményben voltak, hogy ez üzelmek megakadályozására olyan preventiv intézkedések szükségesek, melyek a nemzetiségi sajtó ellenében a sajtószabadság megszüntetését jelentenék. Azonban ez az eszme csak némely felvidéki megyegyülésen talált viszhangra. Az eszmét a kulturgyülésen elvetették, a minthogy napirendre tértek e fölött Kassa város és Abauj-Torna megye közgyülésein.

A felvidéki kulturegyesület mindazáltal szükségesnek látta e körülményre felhivni Wekerle Sándor miniszterelnök figyelmét, s a tegnapi nap folyamán feliratot intézett e tárgyban a miniszterelnökhöz.

A kérdés aktuálitása miatt közöljük e feliratból a következő részleteket:

Nekünk különösen a tót lapokat és azoknak köznépünkre való hatását van alkalmunk állandó figyelemmel kisérni, és szomoruan kell konstatálnunk, hogy a pánszlávizmusnak az állam egységének megbontására irányuló törekvéseinek a felvidéken való rohamos terjedését, ha nem okozta is, de kiválólag mozditja elő ez a kis eszközökkel, de jobb ügyhöz méltó kitartással, czélját mindig szem előtt tartó következetességgel müködő tót sajtó.

És e következetességben rejlik a pánszláv lapok veszedelmes hatásának legfőbb oka. Csak igen ritkán törnek ki fékeveszett szenvedélyességgel; nagy kivételesen lázitanak nyiltan, hanem nincs sem a nagyobbaknak, sem a kisebbeknek egyetlen olyan számuk, melyben ha nem a vezérczikk-rovatban, ugy a tárczában, vagy a hirek, vagy éppen a szerkesztői üzenetek között ne foglaltatnék egy-egy közlemény vagy legalább megjegyzés, mely bizalmatlanságot, majd ellenszenvet, végül gyülöletet kelt más irányu lapokat nem olvasó kisműveltségü közönségünkben a haza és a magyarság ellen.

És bár kétségtelen, hogy a nemzetiségi sajtó e káros hatását alig lehet a sajtó utján orvosolni, hogy tehát e sajtó korlátozatlan szabadsága mellett szóló érvek legnyomósabbika itt igen sokat veszit sulyából, mégsem tartjuk a bajok helyes orvosszerének a sajtószabadság korlátozását.

Nem tartjuk annak, mert a sajtószabadság a legfontosabb politikai jogok egyike, melyből midőn az azzal visszaélőket igy büntetnők, igazságtalanul foszlanók meg azokat is, akik ezen jogukat nem használták fel a haza ellen.

Nem tartjuk annak, mert államiságunk minden intézménye a szabadság elvén épült; egy évezreden át az ezen elvhez való ragaszkodás tartotta fenn a magyar államot, ez biztositotta részére a külföld tiszteletét, ez fejlesztette nagygyá polgárainak honszerelmét, ez volt erejének kiapadhatatlan forrása; ez elvtől való eltérés, egy fontos szabadságjog korlátozása szakitást jelentene egy tiz századon át kipróbált iránynyal és könnyen válhatnék a közszabadság más czélzatu korlátozására irányuló törekvések kiinduló pontjává.

Pedig amilyen szilárd meggyőződésünk, hogy a magyar államnak egységesnek kell lennie, oly megingathatatlan hüséggel ragaszkodunk a szabadság szelleméhez, mely ezt a hazát és minden intézményét mindenkor áthatotta és mely szellem uralmának fentartása, fejlesztése és terjesztése képezik a magyarság világtörténelmi hivatását, a nyugot és kelet határán.

De nem tartjuk helyesnek a sajtószabadságnak inditványozott korlátozását azért sem, mert ez a nem magyar ajku állampolgárok közjogait csökkentve, megbontaná az állami jog egységét, az anyanyelv különbözőségéhez jogi következményeket füzne és ez által sokkal komolyabban veszélyeztetné az állam egységét, mint az egész nemzetiségi sajtó általunk egyébként éppen nem kicsinyelt veszélyü izgatása.

1867 óta követett nemzetiségi politikánk egyetlen komoly eredményét is kocskáztatnók ezzel, azt tudniillik, hogy a nemzetiségeket nem ismertük el közjogi alanyoknak, hogy államjogunk tud ugyan különböző anyanyelvü polgárokról, de nem tud a polgárokuak ily alapon való szerveseteiről, nem tud nemzetiségekről. Már pedig mihelyt a polgárok egy kategóriáját bizonyos jogok élvezetéből kirekesztjük: jogi lételt is adtunk a természetes, ténylegos állapotnak, öntudatlanul magunk tettük meg az első lépést a nemzetiségeknek éppen általok oly forrón óhajtott jogi szervezéséhez.

KÜLFÖLD.

× **Lázadó törzsek.** Cetinjéből érkezett jelentések szerint a lumei és kobakesi albán törzsek föllázadtak a prizrendi muteszarrif ellen, aki nem tudván elfojtani a mozgalmat, megkezdte a visszavonulást.

× **Arzenikum a czárnak.** A lengyel lapok jelenleg sokat beszélnek egy merényletről, melyet a czár élete ellen a mult héten kiséreltek meg. A czár ételébe mérget kevertek, különösen halféléket hintettek be állitólag arzenikummal. A czár gyermekei számára készitett ételeket szintén megmérgezték, ugy, hogy e miatt meg is betegedtek. A dolgot titokban tartják.

× **A cseh omladina.** A Mrva gyilkosai elleni vizsgálat szenzácziós dolgokat hozott napfényre. A közvetlen tettes föltétlenül Dolezal, a ki kiöntötte szivét a vizsgálóbiró előtt és mindenkit megnevezett, a kinek szerepe volt a szörnyü gaztettnél. Megállapitották, hogy a gyilkosok az omladina pénztárából segélyt kaptak. Dolezal elmondta, hogy a tett elkövetése után az ifju cseh klub titkárának minden elbeszélt. A Mrva gyilkosai elleni vádat is bele fogják venni az omladina elleni pörbe. Egy messze elágazó összeesküvésnek jutottak a nyomára. Csizek Antalnak, az ifju cseh klub titkárának elfogatása a büntetőtörvényszék megkeresésére történt, mert mindkét gyilkos bevallotta, hogy a tett elkövetése után hozzá mentek és 5 frt segélyt kaptak tőle az omladina lapjából. Czizek tartalékos tiszt volt a 33. Landwehr-zászlóaljnál, de le kellett rangjáról mondania, mikor a kerületi biróság egy hónapi fogságra itélte el. Egyidejüleg lefokozták őrmesterré, de kérvényt adott be a parancsnoksághoz, hogy fokozzák le egyszerü Landwehr-é. Ennek folytán csak mint közember szerepel a lajstromokban. Dr. Nejedey letette az omladina védőjének tisztjét.

NAPIHIREK.

Kassa, január 2.

— **Uj kamarás.** A király a hivatalos lap közlése szerint, nagyréti Darvas Béla földbirtokosnak a kamarási méltóságot dijmentesen adományozta.

— † **Szikay Lipót** elhunyt jelesünk temetése ma délután 2 órakor lesz, nem mint jeleztük a csermely-utczából, hanem a főutczai Juhászházból, a hová a megboldogult csak nemrégiben tette volt át lakását. Halála hirére a gyászló családot nagy számban keresték föl elökelőségeink, hogy részvétöknek kifejezést adjanak. Ravatalát már ma is számtalan koszoru boritja, midmegannyi jeleül ama nagy és ben-ő szeretetnek, a melynek Szikay Lipót, itt müködve közöttünk, részese volt.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A hivatalos lap közli, hogy a belügyminiszter a kassai tornázó és vivó-egyesület alapszabályait jóváhagyta.

— **Nyugalomba.** Wicklein Mór, a kassai kir. törvényszék fogházának felügyelője nyugalomba vonult.

— **Népkonyhai kimutatás.** Az 1893. deczember 24-től 29-ig terjedő időszakban 429 ebédadag lett kiszolgáltatva egynek kivételével, valamennyi ingyen. — Adakoztak: Littmann Sándor, Schlesinger Albert urak, özv. Pausz Tivadarné urnő 5—5 frtot, Braun Lajosné urnő, Holczmann Fülöp ur 3—3 frtot, Munk Róza 1 frtot; — Holczmann Jozefin urnő Rozgonyról 1 zsák babot és 4 zsák burgonyát, Widder Józsefné urnő 1 zsák babot, Goldberger Terézia urnő 1 zsák babot.

— **Hymen.** Krémer István jegyet váltott Kis-Szebenben Kroepfl Lujza kisasszonynyal.

— **A főkapitány intézkedése.** Egy nagyon dicséretreméltó s méltányos intézkedést léptetett életbe a mai naptól fogva Saád Lajos rendőrfőkapitány. Elrendelte ugyanis, hogy ezentul az éjjeli inspekcziókat az összes rendőrtisztviselők végezzék még pedig váltakozva, naponta esti 6 órától reggeli 8 óráig. Eddig az éjjeli inspekczióval járó terhes teendők egyedül a rendőrkapitány vállaira nehezedtek, kit hivatása a legtöbb éjjel legédesebb álmában több izben megzavart, ha egy gyanus külsejü egyént elfogtak éjjel a rendőrök valahol. Mint hogy pedig a főkapitány sem tartja méltányosnak, hogy a legfárasztóbb napi munkával terhelt kapitány éjjel is ugyszólván folytonos szolgálatot legyen köteles teljesiteni, az emlitett rendeletet adta ki. A rendelet azonban a közelről érdekelt rendőrtisztviselők körében nagy visszatetszést szült s elhatároztak, hogy fellebbeznek az intézkedés ellen azzal az indokolással, hogy erre — nincs szabályrendelet. A tanácsnak és a közgyülésnek természetesen nem marad tehát most egyébb teendője hátra, mint, hogy alkosson egyet.

— **A tanári** fizetések rendezését publikálja a mai hivatalos lap és az itt előlépettek soraiban — sürgönyi budapesti tudósitónk — a kassai állami főreáliskolában müködő tanárok közül Vadász József, Kaplártsik Mihály, Görög Gyula, Miskovszky Viktor, Bacsoni Albert és Valló Vilmos nevei foglaltatnak.

— **Képvásárlás.** Tudósitónk sürgönyben jelenti, hogy Munkácsynak a műcsarnokban kiállitott „tépés-csinálók" remek festményét gróf Károlyi Sándor megvette.

— **Adóstatisztika.** A városnál a lefolyt jév folytán következő adóösszegek folytak be:

Allami adóban	281.470 frt 79 kr.
Községi pótlékban	75.652 frt 55 kr.
Haddijban	2.473 frt 18 kr.
Keresk. és iparkam. illetékben	2.623 frt 43 kr.
Utadóban	9.778 frt 92 kr.
Fegyveradóban	51 frt — kr.
Külső adó és illetékben . .	6.196 frt 10 kr.
Katonatiszti beszállásolási dijban:	
Bevétel	3.014 frt 04 kr.
Kiadás	2.687 frt 25 kr.

A pénztári bevétel a legtöbb adónemben nagyobb volt, mint az előző évben. Ez arra vall, hogy a város lakossága évről-évre szaporodik.

— **Kultur-bál Nyitrán.** A Felvidéki Magyar Közmüvelődési Egyesület nyitramegyei választmánya saját pénztára javára Nyitrán január 13-án tánczestélyt rendez, amely iránt megyeszerte nagy az érdeklődés. A rendezőbizottság Crans István nyitramegyei alispán, az egyesület alelnöke.

— **Uj dalkör Eperjesen.** Eperjesről értesitenek bennünket, hogy ott uj dalkör van alakulóban. Az előkészitő munkálatokat végző bizottságnak elnöke: Legeza István törvényszéki biró, ki buzgóan fáradozik a dalkör megalakitásán.

— **Jókai jubileum Nyitrán.** A F. M. K. E. Jókait — mint tudósitónk irja — jubileuma alkalmából disztagjává választotta. Az egyesület székhelyén Nyitrán január 6-án felolvasó-estélyt fognak rendezni.

— **Közmüvelődési gyülés.** A beregvármegyei magyar közmüvelődési egyesület deczember 30-án tartotta rendes évi közgyülését a beregszászi vármegyeházа termében. A tagok szokatlanul csekély számban jelentek meg a gyülésen. A papság részéről alig volt ott valaki, míg a tanitó és tanári kar, a pénzügyigazgatóság tisztviselői teljes számmal voltak jelen. Hunyady Béla elnök szép beszéddel nyitotta meg a gyülést, a melyben visszatekintést vetett az egyesület tiz éves müködésére. Szép eredmények koronázták az egyesület munkálkodását. Ennek köszönhető, hogy a vármegye oroszajku lakossága szorgalmasan tanulja a magyar nyelvet s hogy a nemzeti kultura terjesztésében a vármegye előkelősége is mandátumot vállalt. Az elnök beszéde után elhatározták, hogy Firczák Gyula munkácsi püspöknek köszönetet szavaznak, az általa kibocsátott hazafias hangu pásztorlevélért, mire Matavovszky Béla igazgató fölolvasta az egyesület munkálkodására vonatkozó jelentését. Előadta, hogy az egyesület alakuló közgyülése 1883. évi augusztus 13-dikán volt, a mikor Schönborn Ervin gróf évi adójának 1 százalékát fölajánlotta az egyesületnek. Példáját többen követték s igy az egyesület annyira meggyarapodott, hogy négy kisdedóvót állithatott, melyeket ma is fentart s a melyekre eddig 17 ezer forintot költött, továbbá hogy jutalomdijakat tüzhetett ki a magyar nyelv tanitásában kitünt tanitók részére, ruhával s iskolakönyvekkel ajándékozhatott meg egész sereg iskolás gyermeket.

— **A régi honvédek Wekerlénél.** Az 1848—49-iki honvédeket tisztelgésre Péchy Tamás vezette, kiket a szabadelvü párt tagjainak tisztelgése után fogadott a miniszterelnök. Péchy Tamás köszönetet mond a miniszterelnöknek azért, hogy a költségvetésben gondoskodott az 1848—49-iki honvédek segélyezéséről, kikre évről-évre nagyobb mérvben nehezedvén az évek sulya és öregséggel járó erőtlenség, mind nagyobb mérvben igényük a támogatást. Kéri, hogy a jövőre is vegye pártfogásába az ügyet s hosszas életet és boldog ujévet kiván. Wekerle miniszterelnök első sorban köszönetet mond a küldöttségnek. Nagy idők emlékeit üdvözlöm önökben, — ugy mond továbbá — és biztosithatom a t. küldöttséget, hogy nemes ügyök előmozditását szivemen hordom, kötelességemnek tartom. Jogos és méltányos igényeik kielégitésére bizton számithatnak, azokra gondom lesz. Ezzel az elnökkel és a küldöttség tagjaival szivesen kezet fogva, a tisztelgés véget ért.

— **Versengő községek.** Két beregmegyei község verseng egy idő óta egymással a közig. járási székhely elnyeréséért. A versenyző községek Szolyva és Alsó-Verecske. A versenyt Szolyva inditotta meg, kérvén az igazságügyi minisztert, hogy a járásbiróságot A.-Verecskéről Szolyvára helyezze át. Verecske azonban rámutatva Szolyvának közlekedési mizériáira, t. i. hogy a szesélyes Latorcsa folyó által a Verchovina nagyobb részétől el van zárva, továbbá, hogy a vasut leginkább a pussta erdőségeken vezet át s végül nemzetiségi szempontokból is, — a járásbiróság meghagyásával, a szolgabirói hivatalnak is Verecskére, mint határközségbe való áthelyezését kérte. A kérvény — véleményadás végett leküldetvén — már a törvényhatóság előtt van.

— **Kabáttolvaj.** A kabáttolvajoknak ép oly veszedelmes, mint kellemetlen spéciese, mely a székes fővárosi rendőrségnek okos mostanában sokszoros kellemetlenséget, Kassán is életjelt kezd adni magáról. Tegnap, ujév napján történt, hogy Bük János e kassai itélő tábla birája, midőn a tábla elnökénél Oberschall Adolfnál járt, hogy a szokásos módon üdvözölje az elnököt, kint, az előszobában hagyta kabátját s innen ez a kabát nyomtalanul eltünt. A kellemetlen meglepetésben részesült táblabiró téli fak

ültéjét az előszobából egy elmúlött újévi gratuláns vitte el, ki a bakán kedvért, meg egy kis szakmányra való kilátás miatt szokta meglátogatni ilyenkor az urak előszobáit. A kabáttolvaj kilétét azonban már ma sikerült a rendőrségnek kézrekeritenie Vencsik János csehországi illetőségü csavargó személyében.

— **Betörők működése Kassán.** Újév napján egy-egy kisebb fajta betörés is megesett Kassa városában. Halmos József ügyvéd főutcza 52-ik szám alatt lévő lakására hatolt be éjjel egy eddig még ismeretlen betörő s felfeszitve iroda ajtaját, majd pedig az irószekrényt, a benne lévő pénzkészletet mind magával vitte. Szerencsére azonban a kárvallott ügyvéd csak kisebb összegeket tart asztala fiókjában s igy mindössze harmincz forintnyi kára van. A betörő kinyomozására erélyes intézkedéseket tett a rendőrség. — Szintén betörés, vagy pedig tolvajlás esete forog fenn, a Paksy Józsefné lakásán előfordult esetben, honnan nagyobb számu ezüst kanalat vittek el.

TÁVIRATOK.

A „Felsőmagyarország" eredeti táviratai.

Bomlás a nemzeti pártban.

Budapest, január 2. (A Felsőmagyarország eredeti távirata.) Horváth Gyula lemondott a nemzeti pártban viselt alelnöki állásáról s ezzel a nemzeti párt válsága akut jelleget öltött. Abban a harczban, mely imént Horváth Gyula és Ábrányi Kornél között lefolyt, nem ez a két férfi harczolt egymással, hanem két irány mérközött meg: a nemzeti párt eredendő bűne, a jezsuitizmus és a nemzeti párt egy részének az a törekvése, mely leplezetlenül és határozottan a szőnyegen levő liberális reformok mellett foglalt állást. A harcz — előre volt látható — Ábrányi, vagyis a jezsuitizmus javára dőlt el. És most már nincs más mód, minthogy Horváth Gyuláék, akik a nemzeti pártban a liberális reformok mellett foglaltak állást, akczióba lépjenek. Az akczió kezdete Horváth Gyula lemondása a nemzeti szinü alelnökségről; folytatása pedig előreláthatólag az lesz, hogy Horváth Gyula és vele még többen lerázzák a nemzeti szinü pártköteléket is. Erre az utóbbi körülményre jelentékeny befolyással lesz Horváth Lajosnak a nemzeti párt e puritán tagjának álláspontja, a melylyel elitéli, ép ugy, mint Horváth Gyula indokolta lemondását, a nemzeti pártnak az egyházpolitikai javaslatok tárgyalásánál követni szándékolt taktikázását.

Egyelőre ez a helyzet. Hogy mint fejlődik tovább, arról számot adunk minden feljegyzésre méltó mozzanatnál.

Késő éjjel ezt az ujabb hirt vesszük:

Horváth Gyula egy hirlapiró előtt kijelentette, hogy lemondását a nemzeti párt elnökségének taktikája okozta, a melylyel ő nem ért egyet; okozta továbbá Bánó József ujévi beszéde, a melyben reményét fejezte ki, hogy a nemzeti párt nem szavazza meg az egyházpolitikai javaslatokat.

Horánszky Nándor interviewben kifejezte, hogy rábirni reménylik Horváthot lemondását visszavonni.

Egyházpolitika és függetlenség.

Budapest, jan. 2. (A Felsőmagyarország eredeti távirata.) A függetlenségi párt egy kiváló és tisztelt tagja a pártnak az egyházpolitikával szemben követendő magatartásáról nagyon kedvező véleménynyel van. Meggyőződése szerint a párt nagy zöme az egyházpolitikai javaslatok mellett foglal állást. Ez nem is lehet másként, mert a függetlenségi párt megboldogult elnökének, Irányi Dánielnek erre vonatkozó felszólalásait mindenha támogatták.

A Telefon Hirmondó nem szünt meg.

Budapest, jan. 2. (A Felsőmagyarország eredeti távirata.) A „Magyarország" tegnap este megjelent száma azzal a hirrel kedveskedett olvasóinak, hogy a „Telefon Hirmondó" az ó-évvel kiszenvedett. A lapok ezt a hirt olvasva, lépre mentek a derék „Magyarország"-nak, annál is inkább, mert tegnap tényleg már nem is beszélt a „Telefon Hirmondó". Ma reggel aztán a publikum legnagyobb meglepetésére a „Telefon Hirmondó" megszólalt s első dolga az volt, hogy lecsáfolja „Magyarország" által világgá bocsátott hirt.

Halálozás.

Budapest, jan. 2. (A Felsőmagyarország eredeti távirata.) Schnierer Aladár dr. egyetemi tanárt sulyos csapás érte: leánya Valéria, Balogh Jenő igazságügyminiszteri titkár neje 24 éves korában meghalt.

Befagyott közlekedés.

Budapest, jan. 2. (A Felsőmagyarország eredeti távirata.) A dunai közlekedés befagyott. A magy. kir. államvasutak igazgatósága tudatja, hogy a belgrád-gradiscei, valamint az összes dunai áruforgalom megszünt, kivéve a sabác-mitrovicait. További intézkedésig tehát nem hajóznak.

Nagyvárad, január 1. (A Felsőmagyarország eredeti távirata.) Schlauch bibornok ujév elsején nagyszámu előkelő hallgatóság jelenlétében a székesegyházban gyönyörü beszédet mondott. Bevezetésében nagy bölcsészettel fejtegette az örökkévalóság fogalmát. Aztán áttért a társadalom mai helyzetének ecsetelésére. Ragyogó ékesszólással bizonyitotta, hogy a tudomány, irodalom, müvészet haladásának daczára a társadalom még sem boldog, nem elégedett, mert hiányzik belőle az Isten megnyugtató vallása, mely nélkül sem nemzet, sem társadalom, sem állam fenn nem állhat, boldog, elégedett sohasem lehet. Végül fenköltszavakban fohászkodott a magyar nemzet boldogságáért, ősi erényeinek, vallásának fentartásáért és felvirágzásáért. A szónoklat, mely igen szellemes bevezetésül szolgál a főpapok pásztorlevelének, nagy hatással volt a hallgatóságra.

Vonat-kisiklás.

Sopron, jan. 2. (A F. ered. távirata.) Ma Esterházánál kisiklott a személyvonat. Az utasok és a vasuti személyzet közül senki sem sérült meg, ellenben öt vasuti kocsi kisebb-nagyobb mértékben megrongálódott.

Inzultált helytartó.

Prága, jan. 2. (A Felsőmagyarország ered. távirata.) Thun grót helytartó, a mióta fenyegető leveleket kapott, jobbára nem mutatkozott nyilvános helyeken, sőt lehetőleg Bécsben tartózkodott. Utóbb azonban megunva helyzetét, elhatározta, hogy szakit azzal és visszautazott Prágába, a hol ma este elment a cseh nemzeti szinházba. Zavartalanul nézte végig az előadást. A szinházból távoztakor a foyerben férfiak és nőkből álló társaság fogta körül és mindenféle csuf szidalmakkal: kém, áruló, gaz, gyalázó szavakkal illették. Thun gyorsan kocsijába menekült és hazahajtatott és ügyében nyomban vizsgálatot akart inditani, de környezete lebeszélte szándékáról.

A szerb kormány bukása.

Belgrád, jan. 2. (A F. ered. távirata.) Hir szerint az uj szerb kormány ma beadta lemondását. A király Nikolajevicset bizta meg a kabinet alakitással. Gruics és miniszter társainak bukását az okozta volna, hogy a király a sabacai küldöttség panaszára erélyesen követelte azon rendőrtisztek elbocsátását, a kik jogtalanul korteskedtek. Nikolajevicscsel, a ki mérsékelt radikális, hadügyminiszter Milanovics lesz. Garassanint is meghivták, de ez egyelőre nem akar tárczát vállalni.

Valuta.

Bécs, jan. 2. (A F. ered. távirata.) Plener osztrák pénzügyminiszter Winterstein és Gruber tanácsosokkal holnap Budapestre utazik, hogy Wekerlével a valuta-ügyben konferáljon. Plener több napig fog a magyar fővárosban időzni.

Az ezredik.

Budapestről sürgönyzi tudósitónk, hogy Jókai müveinek nemzeti kiadására ma fizetett elő az ezredik. Az illető ur neve Somogyi Nándor fővárosi tisztviselő.

A király vadászaton.

Bécs, jan. 2. (A F. ered. távirata.) Királyunk ő felsége ma délután udvari vadászatra Mürzsteghe utazott Rainer és Salvator főherczegekkel. A király pénteken érkezik vissza Bécsbe.

Leégett szinház.

Boston, jan. 2. (A F. ered. távirata.) Ma éjjel a Globe-szinház teljesen leégett. Emberélet nem esett áldozatul.

Francziai anarkisták.

Páris, jan. 2. (A F. er. távir.) Ma a rendőrség számos helyen tartott házkutatást. Hat anarkista lett elfogva. Egynél fegyvereket is találtak. Grenoblében egy kartácsot, Columbieban 450 dinamit-töltényt, 240 gyujtó-szinórt, Havreban Haine anarkistánál 15000 frank értékü lopott értékpapirt, Rouenban kompromittáló iratokat találtak. Különösen gazdag aratása volt a rendőrségnek az anarkista lapok redakczióiban, a honnan kocsiszámra hordták el a lázitó iratokat.

Palermo, jan. 2. (A F. ered. távir.) A lakosság ingatottsága még mindig tart. Több helyütt a lakosság fellázadt a községi hatóságok ellen ismét csak azért, mert a fogyasztási adókat kiméletlen módon préselik ki a községek. Morra tábornok ma manifesztumot tett közhirré, a melyben a lakosságot rendre inti.

Prága, jan. 2. (A F. ered. távir.) A mai tartomány-gyülést be kellett rekeszteni, mert nem volt határozatképes. (Hát ez ugy Szilveszter táján megeshetik. Szerk.)

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Odaveszett éjszaksarki utazók.** Egy Bjorling nevü svéd természetbuvár társaival együtt odaveszett az északi sark jeges vidékein. A svédek egy ócska hajón indultak el kalandos utjokra, mult év junius 21-én. Augusztus 2-án a Baffins öbölben érték el az első jeget és 13-án jutottak el a Melville öbölbe, hol a hajó zátonyra került. Az expediczió tagjai egy elhagyott szigetre kerültek, hol felemésztették élelmiszereiket és körülbelül két hónapi barangolás után a hideg és az éhség áldozatai lettek.

* **A kitüntetett nőegyleti elnöknő.** A franczia becsületrend legutóbbi előléptetésein kitüntették Köchlin-Schwartz asszonyt, a franczia nőegyletek elnöknőjét is. A becsületrend piros szalagját eddig husz nő kapta meg. Legnagyobb része ezeknek irgalmasrendi nővér vagy olyan asszonyok, kiket a háboruban tüntettek ki. Polgári érdemek elismerésekép Köchlin-Schwartz asszonyon kivül eddig még csak Bonheur Róza kisasszony festőnő, Furtado-Heine asszony, aki jótékonyságairól hires és Laurent Mária asszony, a müvészek árvaházának alapitónője kapták meg a becsületrendet.

IRODALOM ÉS MÜVÉSZET.

** **Szinészet Bártfa-fürdőben.** Halmay Imre kassai szinigazgató — mint értesülünk — a nyári szezónra engedélyt fog kérni, hogy Bártfa-fürdőben társulatával előadásokat tartathasson. Az esetre, ha az engedélyt ez idén és jövőre is megkapná, hajlandó volna a direktor társulata számára egy nyári szinkört épittetni.

** **Szinészet Beregszászon.** Beregszászról irják nekünk, hogy Balogh Árpád szinigazgató társulatával már Beregszászra érkezett s az előadások sorát vasárnap este kezdte el. Ez alkalommal Gerő énekes szinmüve a „Próbaházasság" került szinre teljesen megtelt ház előtt. A társulat kedvező auspicziumok közt folytatja müködését.

KASSAI SZINHÁZ.

** Medgyessy Erzsi tegnapi jutalomjátékául a „Charlotte kapitány" czimü franczia énekes vigjátékot adták, a czimszerepben a jutalmazandóval, kit tisztelői egy szép virágcsokorral leptek meg. A törülmetszett franczia soubrette, pezsgő vérü s hóditni vágyó és tudó párisi leány elevensége a Medgyessy Erzsi temperamentumának is egy vonzó sajátsága s ép ezért sok kedves vonással tudta felruházni a devaj Charlottnak kissé exczentrikus szerepét. A szerepnek muzsikális részleteit, a kuplékat s egyéb dalokat szintén e mozgalmas temperamentumának ügyes felhasználása tette vonzóvá. Müélvezet tekintetében kétségkivül nagyon értékes részlete az estnek az első és második felvonás közt volt szünet, melyet Ruzsinszky Ilonának éneke töltött be. A müvésznő Verdi „Traviatá"-jából énekelte a nagy áriát s csilogó koloraturájának és bámulatos tisztaságu trilláinak ragyogtatásával fenomenális hatást idézett elő. Ot izben hivták a lámpák elé. Az előadás tulajdonképeni részének további folyamán Kissné-Breznay Anna, Mária-Francziska portugall királynő szintelen szerepében, továbbá Szilágyi és Nikó Lina tüntették ki magukat alakitásuk korrektségével.

Gukker.

KÖZGAZDASÁG.

‖ **Vámrendszer Spanyolországban.** Madridi jelentés szerint: A régens-királyné a miniszterelnök előterjesztésére aláirta a dekretumot, amely uj vámrendszert léptet életbe és megadja Franczia-országnak, Ausztria-Magyarországnak, Németországnak, Dániának és Olaszországnak a konvencziónális tarifa mindama kedvezményeit, amelyeket a Svájczczal, Hollandiával, Svéd- és Norvégországgal kötött és ma életbe lépő szerződések foglalnak magukban.

Budapesti gabona tőzsde.

Budapest, január 2. d. u. 5 óra.

	Faj	Irányzat	100 kgr. ára frttól	frtig
Határidőre	Buza bánsági uj	szilárd	7.30	7.75
	„ tiszavidéki uj	„	7.55	7.75
	„ pestvidéki uj	„	7.30	7.75
	„ fejérmegyei uj	„	7.30	7.75
	„ bácskai uj	„	7.40	7.80
	„ észak-magyarorsz. uj	„	—.—	—.—
	Rozs uj	csendes	5.55	5.75
	Árpatakarmány uj	„	6.10	6.50
	„ égetni való uj	„	6.65	7.50
	„ sörfőzdei uj	„	7.90	9.25
	Zab uj	„	6.70	7.20
	Tengeri bánsági uj	szilárd	5.25	5.35
	„ másnemü uj	„	4.30	4.40
	Káposzta-repcze bánsági uj	lanyha	—.—	—.—
	Köles	csendes	4.30	4.70
	Buza őszre	lanyha	7.71	7.72
	„ tavaszra	szilárd	7.49	7.51
	Rozs őszre	„	—.—	—.—
	Tengeri szeptember—október	„	—.—	—.—
	„ május—junius 1894.	„	4.99	5.01
	Zab Budapest szállitás őszre	„	—.—	—.—
	„ „ szállitás tavaszra	„	6.72	6.74
	Káposzta-repcze augusztszept.	„	—.—	—.—

CSARNOK.

A varázs legyező.

(Vége.)

Ugy érte őtet ez a hir, oly váratlanul mint felhőtlen égből a villám, s megfelejtkezve mindenről, szerepéről, érdekeiről, csak a szegény szeretett nőt látta maga előtt haldokolva. Annyira erőt vett rajta az érzelem és fájdalom, hogy önuralmát teljesen elveszitve, zokogva hanyatlott egy karszékbe.

Viola ez alatt csendesen kiosont a szobából.

— Ez az igazi szerelem, — mondá, amint az ajtót maga után betette.

Tisztán világosan mutatja ezt az is, hogy eleinte e két tulajdonsága sok udvarlót vont körébe, de mikor ezek aztán közelebbről megismerik, szépen elpárologtak.

Különös de való, mondák, hogy még a pénze sem képes az imádókat lebilincselni.

Szerencsére Violának nem jutott füléhez ez a sok, roszakaratu vélekedés, s igy nem is boszankodott. Jó kedvü volt, örült, hogy Trevornak idejében lelkébe látott, s ily szép szerével megszabadult tőle.

Nemsokára ez események után a 70-es dragonyos ezredet vissza vezényelték Egyptomból, s Okedon, a ki már roppant honvágyat érzett, nem nyugodott, mig ehhez ez ezredhez át nem helyezték.

Véghetetlen boldog volt, amint a vonat ablakán kinézve a fölismert kedves vidéket megpillantotta; s szive csak ugy repesett örömében, mikor elgondolta, hogy minden percz közelebb hozza őtet ahhoz, a kit imád, s most még jobban szeret mint valaha.

Képzeletében kiszinezte a viszontlátás boldog pillanatát. Maga előtt látta Violát amint szobájában egyedül dolgozgat, munkájáról felpillantva meglátja őt, felugrik, s örömében sirva keblére borul; ő aztán átöleli, s oly boldogok lesznek együtt, mint a mesebeli királyfi és király kisasszony.

Szép dolgok voltak ezek, de sajnos csak álmok, ábrándok.

Amint megérkezett, sietett is mindjárt Violához, hogy megvalósitsa ezeket a kedves álmokat, de mikor azok olyan ritkán szoktak beteljesülni!

Daverelénél éppen nagy társaság volt együtt. Viola látható örömmel és meglepetéssel fogadta szegény Villyt, de azért azt mégis lehangolta és zavarba hozta ez a sok idegen ember. Erre az eshetőségre ő nem is goldolt, s ez megrontotta a viszontlátás gyönyörüségét. Most már mikor lesz neki bátorsága és alkalma arra, hogy szerelmét bevallja.

Legalább szétmennének a vendégek, hogy egyedül maradhatna a szeretett leánynyal, gondolta magában.

De mikor látta, hogy azoknak eszükbe sincs menni, elvesztette türelmét, felkelt, s távozni készült. De mielőtt ajánlhatta volna magát, haza jött a házi ur, s igy még egy kicsit maradnia illett.

Viola félre hivta apját, s valamit suttogott vele.

Daverel aztán Okedonhoz lépett, leült mellé, örömét nyilvánitotta szerencsés megérkezése felett, s barátságos beszélgetésbe eredt vele.

Elmondta, hogy ők este a Lyceumba készülnek egy hires énekesnőt meghallgatni. Ha Okedonnak ideje és kedve van, ugy nagyon szép lenne, ha velök tartana.

A hangverseny előtt pedig szivesen látják egy kis bizalmas, házias vacsorára.

Villynek sem kellett több, a legnagyobb örömmel köszönte meg a barátságos meghivást, s elbucsuzva a társaságtól; két percz mulva boldogan vetette magát egy bérkocsiba, hogy mentül előbb otthon lehessen, salon öltözetét felvenni, s az estéhez méltón kicsinositani magát.

Rövid idő alatt elkészült toilettejével, és sietett vissza Violához.

De ezuttal sem találta ideálját egyedül, mert kivüle még egy öreg urat is meghivtak.

A vacsora ennek daczára igen kedélyesen és fesztelenül ment végbe.

Mikor az asztaltól felálltak a házi ur korainak találta a menést, különben is barátjával még egy kis üzleti dolga lévén, átment vele szobájába, azt elintézni.

A fiatalok is elhagyták az ebédlőt, s vissza vonultak Viola kis szalonjába.

Végre valahára elérkezett a várva várt pillanat, s Okedon egyedül lehetett avval, akinek oly igen sok mondani valója volt; s most mikor szivét kitárhatta volna, ismét elhagyta bátorsága. Pedig milyen szépen elgondolta ő otthon, hogy mi mindent fog mondani.

Hogy elrejtse zavarát, s izgatottságát, mindenféle érdektelen tárgyról beszélt, ami Violát már egészen kihozta türelméből, s mikor látta, hogy percz, percz után mulik, rögtön eljár az idő amit egyedül tölthetnek, s Okedon még most sem nyilatkozik; tünődni kezdett azon, hogy hogyan mivel biztathatná fel ezt a félénk embert a szólásra.

Ekkor eszébe jutott valami.

Felállt helyéről, s a szoba egyik sarkában levő gyönyörü antik müvü szekrényhez lépett, kinyitotta egyik fiókját, s kivette belőle a kis elefántcsont legyezőt.

— Lássa Villy — mondá mosolyogva szétnyitva azt — jól megőriztem „varázs legyezőjét". Igen ez csakugyan varázs legyező, mert általa tudtam meg, hogy Trevor Péter nem engem szeret, s most általa tudom meg, hogy…

— Azt, hogy én imádom — mondá Okedon a leányt karjaiba zárva. S a varázs legyező bátoritott fel arra, hogy ezt megmondjam, mert kezébe véve azt Villynek szólitott.

— Én?

— Igen maga drágám! s végre is az öreg szerecsennő varázslegyezője tette mind ezt, azé az érdem.

— Oh mennyire fogom mindég azt az öreg asszonyt szeretni — mondá Viola, s összecsukva a legyezőt megcsókolta.

— Szeretném ha most itt volna, s őtet csokolhatnám meg legyezője helyett!

— Hála Isten, az lehetetlen, adja inkább nekem a neki szánt csókot.

Szerkesztői üzenetek.

S. Sz. J. Kisujszállás. Köszönjük szivélyes üdvözletét s várjuk a kilátásba helyezett tárcza, esetleg egyéb czikkeket is, melyeknek közlésére, ismerve eddigi munkásságát más lapokban, a legszivesebben vállalkozunk mindenkor. Ha az ottani és vidéki társadalmi élet jelentősebb mozzanatairól gyakrabban kapnánk értesitést, nagyon lekötelezne vele.

K. A. Tolcsva. Ujévi gratulácziójáért őszinte szivből viszonozzuk s bár elfoglaltságára hivatkozik, számitunk munkatársi közreműködésére. Tudósitásokat esetleg megbizott által is küldhet be. A társadalmi és nemzetiségi viszonyok ott most milyenek?

J. Zs. Torna. Köszönjük szives készségét és a gratulácziót. Számitunk hazafias munkásságára. A tiszteletpéldányt — mint minden munkatársunknak — önnek is megindittottuk.

K. Felső-Szvidnik. Örömmel üdvözöljük munkatársaink sorában. Levelező-lapon is lehet, a fő csak az, hogy gyorsan vegyünk a dolgokról tudomást.

G. M. Trencsén. Szives munkásságát készséggel vesszük igénybe. A tudósitást illetőleg a közvetlen körébe eső eseményekről kérünk csak egyelőre értesitéseket s a feltünőbb mélyrehatóbb társadalmi kérdésekről s esetleg a nemzetiségi viszonyokról.

A. J. Kis-Szeben. Arra vonatkozólag, hogy mit irjon és mit ne irjon meg lapunknak, hiszszük, rövid idő mulva tájékozást szerezhet, ha figyelmesen olvassa közleményeinket. Általános utasitásként csak annyit adhatunk önnek, hogy irjon meg minden olyan eseményt, ami tudomására jut s csak egy kevéssé is érdekesnek tünik föl. Ennél is a fő szempont az, hogy tudósitása objektiv, pontos és gyors legyen.

Mihalik József, **Béler** Sándor, **Klimkovics** Elemér uraknak **Kassán.** Terünk nem engedi, hogy ohajukat külön-külön reprodukáljuk, mely oknál fogva kumulative kijelentjük, hogy az urak nem voltak a Kassai Szemlének belső, hanem csak külső munkatársai és mert másnemü kötelezettséget vállaltak el, a jövőben nem lesznek lapunknak még külső munkatársai sem. Sok szerencsét és boldog ujévet önöknek!

Arczfesték és puder

gyakran annyira megrontják a bőrt, hogy nyomuk már rövid idő mulva az arczon ismerhetővé lesz; ezen bajnak elejét véve, minden hölgy csak **nyirfa-balzsamszappant a Parfumerie Equitable, bécsi czégtől** használjon.

Darabonkénti ára 35 kr., kapható Kassán:

Özvegy Selmeczi Berta főutcza 40. sz., Hauszer Antal és társa, Siposs A. Gyula. 428 2—2

„LE GRIFFON"

a legjobb valódi franczia szivarka-papir

kapható minden jobb kereskedésben.

317 54—150

A legjobb hirnevü franczia jelzék:

Cognac Matignon

(Alexander Matignon & Co. Cognac Franczia ország.)

Vezérképviselők Ausztria-Magyarország részére

Pfau és Társa, Fiume.

Kapható: Minden füszer-, csemege- és gyógyanyag-kereskedésben, gyógyszertár, czukrászda- és kávéházban. 395 8—10

Kovács és Mezey Budapest és London!

Valódi franczia és magyar cognac!

Van szerencsénk ezennel a nagyérdemü közönséget tisztelettel értesiteni, miszerint **Kassa és vidéke** részére dús választékú **raktárunkat**

chinai tea-, jamaicai és braziliai rum-,

valódi franczia és magyar cognac-ban

Pollák Róbert úr

füszerüzletében helyeztük el.

Raktárunkat a legnagyobb gonddal rendeztük be,

eredeti és kiváló minőségeink, eredeti budapesti áruink mellett

a legkényesebb igényeket kielégitik.

Szolgáltatmányaink oly jutányosak, hogy a vevő közönség az első kisérlet után csak

Kovács és Mezey

czimkével ellátott rumot és teát fog használni.

Felkérjük még a nagyérdemü közönség figyelmét ujonnan megjelent kis árjegyzékünkre, melyben minden egyes faj az ár megjelölése mellett van feltüntetve.

Kérjük, miszerint ezen czikkeinkben beálló szükségleteit fentnevezett czégnél tessék beszerezni.

Kitünő tisztelettel

Kovács és Mezey.

387 9—10

Valódi chinai és orosz karaván-teák!

Czimünk minden dugaszba be van égetve!

Világhirü

„Les Dernières Cartouches és Lohengrin"

féle szivarkapapir

Braunstein frères gyárából, Párizsban

65 Boulevard Exelmans 65.

A **Braunstein frères** czég csakis **Gassicourtban** (S. és O.) **franczia országban** létező saját **papirgyárának** készitményét hozza forgalomba.

Ezen nagyszerü a legujabb elveken alapuló berendezett telep készitményei a papiripar diadalának tekinthetők.

A szivarkapapir és szivarkahüvely elárusitására szánt gyáriraktár helysége

Bécsben, I. Schottenring 25. sz. a.

Az általunk a **„Les dernières Cartouches"** féle papirból készitett valódi franczia szivarkapapir, valamint valódi franczia szivarkahüvely, melynél minden papirtok a **„Braunstein Frères"** czéget viseli,

Kassán **Falk Károly és Emil** uraknál kapható. 189 25—16

Nyomatja Ries Lajos kiadó saját könyvnyomó-intézetében Kassán 1894.